

Indul a tanulmányi verseny

Szóbeli döntő – közönséggel

Egyetemünk fennállásának huszonötödik évfordulója alkalmából az egyetem vezetése az általános kari pártalapszervek és az egyetemi KISZ-szervezet támogatásával, több tudományos társaság bevonásával tanulmányi versenyt hirdet politikai gazdaságtanból és matematikából.

ÉVENTE VERSENYEK. Matematikából a matematika tanszék, a Bolyai János Matematikai Társulat, a Neumann János Tudományos Társaság és a KISZ-vb közösen indítja útjára a Neumann János matematikai versenyeket. Politikai gazdaságtanból a PG-tanszék előreláthatóan a Közgazdasági Társasággal és a KISZ-vb-vel együtt rendezi a Rudas László emléktárgyversenyeket.

Mindkét versenyt az első három évfolyam számára írják ki, összesen tehát hat versenyről van szó. Ezek lebonyolítása és eredményhirdetése is egy időben történik majd.

Kivétel az első évfolyam pg-versenye, amely később lesz.

A CEL megőrizni a középiskolai versenyek szellemét, lehetőséget biztosítani azok számára is, akik önállóan még nem vállalkoznak TDK-dolgozat írására. Ismert dolog egyetemünkön a tanulmányi fegyelem lazasága. S ahogy Brecht mondja a Szecsuáni jólelkében:

„nagyon nehéz jónak lenni úgy, hogy az embertől nem várják el, hogy jó legyen”.

A versenyek lehetőséget ad-

nak a harci kedv megmozgására. Ehhez persze elsősorban az kell, hogy a gyakorlatvezetők figyelemmel kísérjék, kik azok, akik versenyezni és akiknek persze segítenek is, ha szükséges.

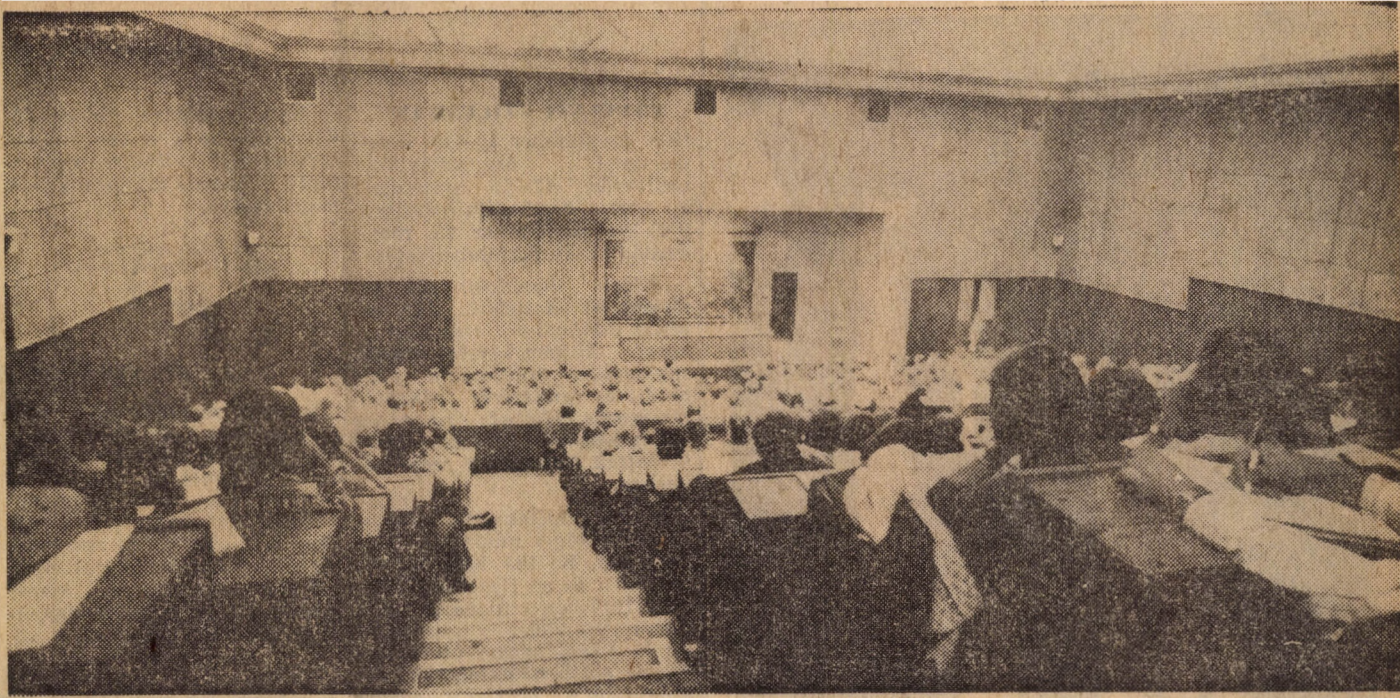
IDÉN a versenyek ősszel kezdődnek (kivétel az első pg-verseny). Október végén lesz matematikából a selejtező, s november második felében a döntő.

A négyórás írásbeli versenyen több feladat közül lehet majd válogatni. Pg-ből október közepén adják meg a tanszék azokat a témákat, amelyekből egy öt-nyolc oldalas házi dolgozatot kell készíteni.

A legjobb nyolc versenyző szóbeli döntőn méri össze tudását, közönség jelenlétében.

Jelentkezni a gyakorlatvezetőknel vagy a tanszékeken lehet. A verseny meghirdetését a tanszékek az időpontokkal együtt a tanszéki hirdetőtáblán is közzéteszik.

Ismét megtelt az I-es

(Foto: Eszes István)

VRÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETET

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XV. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

ÁRA: 60 FILLER

1973. OKTÓBER 11.

Legjobban a kollégisták tanultak

MINDEN ÉVBEN elkészül a Számítástechnikai Központ részletes kimutatása a legutóbbi vizsgaidőszak eredményeiről. A kódolt vizsgalapok alapján több szempont szerint összegezzük egyetemünk hallgatóinak féléves eredménye. Erdemes áttanulmányozni ezeket a „száraz” adatlapokat, hiszen így általános képet kapunk a különböző karok, szakok, esti és levelező diákjaink 1972/73. évi II. szemeszteri munkájáról.

A tavalyi félévi eredményekhez képest az összegyűjtött adatok alapján az egyetem átlag javult.

Igaz, a nappali tagozaton elég csekély a különbség, mindössze 0,12, esti-levelező hallgatóink viszont összességében 3,00-ról 3,25-re javították tanulmányi átlagukat. Ez az átlag azonban így is alatta marad a nappali tagozaténak (3,56). Az V. évfolyam kivételével (amely átlaga maradt 4,14) végül is valamennyi nap-

pali évfolyam javult valamelyest, általában egy-két tizedet. Ez a javulás azonban nyilván nem egy általános folyamat része. Itt egyszerűen az eredmények félévek közötti hullámzásáról van szó. Hiszen például 1971/72. I. szemeszterben valamennyi (és az összegyűjtött is) átlag felülmúlta az ideit.

Szakokra bontva az eredményeket, most is kitérünk, hogy a tanár szako-

sok (mint félévkor) a legjobbak, a vezető átlagot a tanári B érte el (4,02).

Utána következik a tanári A (3,92), majd a népgazdasági tervező-elemző és a külker. egyaránt 3,78-as eredménnyel.

A nappali tagozaton a leggyengébbek az elsőévesek voltak (3,16),

bár ők javították a legtöbbet, utánuk az iparszak következik (3,56) és ez realisan-

Évf.	Általános kar						Ipari kar				Kereskedelmi kar					Egyetem összesen	
	Tanári																
	Terv. el.	Pénz. Hgy	A	B	C	D	Össz.	Ipar	Közl.	Agr.	Össz.	Beik.	Külk.	Össz.			
I.					2,92		2,92										
II.	3,55	3,07	3,45	3,52	3,11	3,41	3,39	3,17	3,18	3,55	3,21	3,09	3,44	3,30	3,30		
III.	3,71	3,61	4,29	4,17	4,42		3,81	3,77	3,73	3,57	3,73	3,82	3,90	3,86	3,80		
IV.	4,10	4,05	3,92	4,47	4,17		4,10	3,91	3,79	4,03	3,90	3,83	4,07	3,97	3,99		
V.	3,73		4,64	4,47	4,24	4,40	4,14								4,14		
Össz.	3,78	3,56	3,92	4,02	3,70	3,64	3,77	3,56	3,57	3,71	3,59	3,57	3,78	3,70	3,56		

rossz eredmény, hiszen az elsősőknek meg kellett küzdeniük a beilleszkedés nehézségeivel is. A karok versenyében első az ált. kar (3,77), a ker. kar 3,70-et, az ipari kar 3,59-et ért el. Ugyanez a sorrend az összesített esti-levelező eredmények alapján is. Évek óta úgy tűnik, az ált. karosok tartós előnyét a többi szak hallgatói „ledolgozzák”.

A BUKÁSOKRÓL. Az első félévben az esti hallgatók 42,3 százaléka, a levelezők 54,9 százaléka, a nappalisok 16,3 százaléka bukott meg. Ezek az

átlagok az év végére nagyrészt nivellálódtak: körülbelül 20–20 százalék volt a bukások aránya az esti, levelező és nappali tagozaton egyaránt.

Érdekes, hogy esti és levelező hallgatóink bukási aránya nagyobb az első két évben, mint később, és ezen az időszakon belül is kimagasló a bukások száma az első félévben.

Elsőéveseink viszont a tanév végén jóval nagyobb számban „hullottak el”. Ennek oka többek között valószínűleg az analízis belépte.

Esti és levelező hallgatók összevont eredményei

	Ált. kar	Ipari kar	Ker. kar	Össz.
I.	2,77	2,76	2,76	2,68
II.	2,84	2,90	3,07	3,03
III.	3,39	3,69	3,65	3,49
IV.	3,52	3,39	3,69	3,49
V.	4,02	3,76	3,39	3,79
Össz.	3,34	3,20	3,28	3,25

Kimutatás készült a hallgatók szociális helyzete alapján is. A szülők foglalkozása szerint a mezőgazd. fiz. dolgozó, nem mezőgazd. fiz. dolgozó és egyéb kategóriákba került hallgatók eredménye egyetemi összehasonlításban nagyon kielégítő volt (rendre 3,60; 3,46, 3,58).

A legtöbb bukás a nem mezőgazd. fiz. dolgozók gyermekeinél fordult elő (körülbelül 11 százalék).

Ugyanitt volt azonban a legtöbb kitűnő is (2,42 százalék). A lakóhely szerinti megkülönböztetés alapján is érdekes eredmények születtek.

A legjobban a kollégisták tanultak (3,58).

Utánuk következnek a budapesti szülőknél lakók (3,58) és a vidékről bejárók (3,46).

A legrosszabb eredményt az albérlők (3,41) és az egyéb kategóriába tartozók érték el (3,28).

Sajnos, az összesítésből nem derül ki az egyéb kategória tartalma (talán a csövezők, vagy az önálló lakással rendelkezők tartoznak ide?). Mindenesetre a számok jól tükrözik a tanulási körülményekben valóban fennálló nagy különbségeket.

Az Egyetemi Tanács első üléséről

AZ ÚJ TANÉVBEN

először szeptember 28-án ült össze az Egyetemi Tanács. Ezen a napon nyújtotta át Berend T. Iván rektor a címzetes egyetemi tanári megbízólevelet Márton Géznak (NM Ipargazd. és Üzemszerv. Int. igazgatója), és a címzetes docensi megbízást Bajusz Rezsőnek, a (KPM közlek. pol. foszt. vezetője), Bíró Lászlónak (a Bel-

rá, hogy a kinevezésekkel erősödik az egyetem és az intézményeknél dolgozó szaktekintélyekkel való kapcsolat.

Ilku Pál elvtársra, a közel-múltban elhunyt művelődésügyi miniszterre emlékezett az Egyetemi Tanács egyperces néma felállással.

A napirendre tűzött személyi ügyek tárgyalása során választották meg az egyetem harmadik, általános rektorhelyet-

Stark Antal ált. rektorh.

Szuhai Miklós ált. kari dékán

ker. kut. int. tud. főmunkatár-sa), Csernók Attilának (a Min. Tanács, gazd. biz. titkárságának vezetője), Halmosi Dénes (a Közgazd. és Jogi Könyvtár-igazgató vezetője), Havas Gábornak (a PM Pénzügykut. intézetének tud. gazd. tanácsadója) és Viskrei Mihálynak (a Fővárosi T. VB. terv-és közg. oszt. vezetője).

Ennek az eseménynek a jelentőségét hangsúlyozta az egyetem rektora, amikor utalt

tesét Stark Antalt, a népgazdaság-tervezési tanszék egyetemi docensét. A megüresedett általános kari, dékáni feladatkörrel az Egyetemi Tanács elé terjesztett Szuhai Miklóst, a gazdaságtörténeti tanszék docensét bízták meg.

Ezen az egyetemi tanácsülésen neveztek ki az Egyetemi Tanács titkárává Kovács Ferencet a nyelvi intézet vezetőjét.

Az Egyetemi Tanács működését (Folytatás a 2. oldalon)

Indexbe kerül a TDK-eredmény

Szeptember 26-án ülték össze a tanácskozási egyetemünk tanszéki TDK-felelősei. A tanácskozáson a felmerülő kérdések két fő téma köré csoportosultak: aktuális (év eleji) feladatok és a Művelődésügyi Minisztérium utasításának megvitatása, illetve végrehajtása. Természetesen a két fő napirendi pont szorosan összefonódik, hiszen az aktuális, 1973–74. TDK-tanács munkaterv is az 1973. tavaszi miniszteri utasítás figyelembevételével készült.

A minisztériumi utasítás viszonylag széles keretet hagy az egyetemek számára a TDK-munka megszervezésére. A nagyrészt adott szervezeti keretekben bizonyos változások jöttek azonban létre, amelyek megkövetelik az egyetemi (lebontott) feladatok átértékelését, az új típusú gyakorlati végrehajtást. Újdonság: a TDK-csoportok, ezentúl egyetemi szinten szerveződnek, s nem pedig karonként. A három kar képviselőjében azonban oktatók is részt vesznek az irányító, szervező munkában. Az egyetemi TDK-tanács feladata a némileg változott keretek között kibontakoztatni,

továbbfejleszteni a tudományos, diákköri mozgalmat.

A Tanács idején munkatervet tartalmazza a legfontosabb célkitűzéseket, nagy vonalakban az egész évi TDK-programot. Ami a legnagyobb hatással lehet a tudományos diákköri munka hatékonyabbá tételére, az irányító oktatók érdekltségének fokozása. Ennek érdekében javaslat történt az irányító munka tanszéki terhe-ésbe való beszámítására, a fokozottabb jutalmazásra. Persze, ez nem elegendő. Leg-alsóbb ilyen fontos a diákok aktívizálása is. Csaknem tíz éve, évi 15–18 ezer forint jut a TDK-munkára (jutalmazás, gépelés, sokszorosítás költségei). Ez az összeg már rég kevésnek bizonyult. Ez évtől kezdve, körülbelül duplájára emelkedik a felhasználható pénzösszeg. Az egyetem támogatásának növelése mellett, számítani lehet külső szervek (minisztériumok, nagyvállalatok, kutatóintézetek) érdeklődésére is, amely főleg a kutatói témák meghirdetésében és pályadíjak kitűzésében nyilvánulhat meg. Ugyancsak a tudományos diákmunka megbe-

csülését szolgálja az a tény, hogy a diákköri tevékenység bekerülhet az indexbe, s hogy nagyobb összeg jut a kiemelkedő dolgozatok házi kiadására is. A lehetőségek tehát adottak, de nagy szükség van a hallgatók fokozottabb tudományos érdeklődésére, önállóságára is.

Lapunk megjelenésekor már valószínűleg elkészülnek a témajegyzékek, amelyeket a tanszéki hirdetőtáblákon tesznek közzé. Októberben tanulmányi reszorttervezet, november közepén pedig tudományos diákköri tájékoztatót szerveznek. December 20-ig indul be a Szakmai Szó, s folyamatosan a legjobb TDK-dolgozatok publikálásának előkészítése. Az egyetemi TDK-konferencia 1974. április 22–27. között fog lebonyolódni. Ez idén is várható konferenciánkon a külföldi részvétel, és egyetemünk is részt kíván venni külföldi TDK-konferenciákon.

Az idején tudományos diákköri munka szervezése tehát nagy erővel folyik, várjuk és reméljük hallgatóink fokozott érdeklődését, s a tavalyihoz hasonló komoly tudományos munkák, szép eredmények születését. (k)

BESZÉDES SZÁMOK...

Tájékoztató az ösztöndíjakról

TÁVIRATI STÍLUSBAN:

1973. szeptember 10—15. alapszervezeti ösztöndíjviták; szeptember 17—18. összeültek a kari ösztöndíjbizottságok (ÖB-k); szeptember 25. megkezdődött az ösztöndíjfizetés.

Milyen alapelvek alapján történt az odaítélés? Mennyi pénzt oszthattunk szét karonként? Milyen keretet kapott egyetemünk tanulmányi ösztöndíj és rendszeres pénzbeli támogatás céljára? Ilyen és ehhez hasonló kérdések foglalkoztattak bennünket szeptemberben.

Az ösztöndíjak odaítélése a művelődésügyi miniszter 146/1972. (M. K. 18.) MM. számú utasítása és az Egyetemi Tanács 1972-ben elfogadott házi ösztöndíjrendelete alapján történik. A leglényegesebb változás az előző rendeletekhez viszonyítva a kategóriahatárok és a kategóriák számának módosítása, a tanulmányi ösztöndíjak emelése az egyes intervallumokon belül, valamint az egyetemi keretek képzésének megváltoztatása volt. Az itt felsorolt változások közül nézzük meg részletesen az utóbbit.

Az új rendelkezés élesen szétválasztja a szociális helyzettől függő rendszeres pénzbeli támogatást a tanulmányi ösztöndíjtól. Az egyetemi keretek képzése is ennek megfelelően kétféleképpen történik.

A rendszeres pénzbeli támogatás összegét az egyes kategóriákba eső hallgatók számától függően lehet meghatározni a következő séma szerint:

1 főre jutó jövedelem	Kat.	Rendszeres pénzbeli támogatás
0—600 Ft	I.	450 Ft
601—900 Ft	II.	350 Ft
901—1300 Ft	III.	250 Ft
1301—1800 Ft	IV.	150 Ft

*Csak abban az esetben adható, ha az eltartó az intézmény székhelyén kívül lakik.

A rendszeres pénzbeli támogatás odaítélésénél rendszerint a kategóriáktól függő automatizmus érvényesül. A kategóriahatárokat a minisztérium merevnek veszi a keretek képzésénél (tehát néhány forintot eltérés is magasabb kategóriát jelent). A kategóriahatárok céljára a rendeletek által az így kiszámított összeg három százaléka van biztosítva. Ez sajnos, általában kevésnek bizonyul, mivel ez karonként körülbelül 1600—2300 forintot jelent, ami 16—23 hallgató hely-

zetének javítására elegendő. Ezért általában a tanulmányi ösztöndíjből kell átcsoportosítani a jelentkező problémák megoldására.

az előző félévben elért tanulmányi átlag
3,51—3,99
4,00—4,50
4,51—5

átlagos tanulmányi ösztöndíj havi átl. (Ft)
175
275
400

AZ ÁTLAGOK ÉS A HALLGATÓK

számának szorzata adja meg az egyetemen képződő tanulmányi ösztöndíjkeretet. A rendelet az általános tanulmányi ösztöndíj nem ad módot központilag mozgórész képzésére, erre csak akkor van mód, ha a kari ösztöndíjbizottságok ezt a saját keretükből kigazdálkodják. A rendelet ugyan erősen hangsúlyozza azt,

hogy a tanulmányi ösztöndíj nem jár, hanem adható. Az utóbbi év gyakorlatának megfelelően a javaslatokat az ösztöndíjak nagyságára az alapszervek úgy tették meg, hogy előzőleg kiszámították a saját keretüket (azonosan az egyetemi szisztémával) és ezzel a pénzzel gazdálkodtak. Ez tehát azt jelenti, hogy az egye-

temi keretet felbontottuk tanulócsoportonként. Mivel a képzés módja és formája azonos volt az előbbieken említettel, így az alapszervezeti ösztöndíjak nagysága a tanulmányi átlagtól függően differenciálódott. A kari ösztöndíjbizottságok azonban visszatartottak egy-egy hallgató után számított átlagból 15—25 forintot, amely összegből részben lekategóriázták, részben úgynevezett rektori ösztöndíjakat adtak a 3—3,5 közötti tanulmányi eredményt elért hallgatóknak, valamint differenciáltak a csoportok között. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy így megalapozottabbak, realisabbak lettek az alapszervezeti javaslatok.

A hallgatók megoszlása kategóriák szerint

kategóriák	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Összesen
Ipari kar	31/fő	64/fő	96/fő	94/fő	108/fő	121/fő	514/fő
Ker.kar.	37 "	37 "	107 "	92 "	124 "	111 "	508 "
Ált.kar	36 "	64 "	134 "	127 "	101 "	116 "	578 "
I. évfoly.	19 "	65 "	91 "	136 "	126 "	118 "	555 "
Összesen	123 "	230 "	428 "	449 "	459 "	466 "	2155 "
Összegegyetem % -os megoszlás	5,8%	10,7%	19,8%	20,8%	21,3%	21,6%	100%

	1./	2./	1./2/	egy főre eső 1./	egy főre eső 2./	egy főre eső 1+2/
Ipari Kar	79350/R/	41825/R/	112175/R/	1377R/	81/R/	218/R/
Ker.kar	57020 "	46925 "	103945 "	112/"	92 "	205 "
Ált.kar	77970 "	76475 "	154445 "	135."	132 "	267 "
I. évfoly.	60450 "	x	60450 "	109 "	x	109 "
Összegegyetem	265790"	165225"	431015 "	123 "	77 "	200 "

Ezek után nézzük meg, mit mutat a hallgatók kategóriák szerinti megoszlása (I. számú táblázat) és az ennek alapján kiszámított rendszeres pénzbeli támogatás összege (II. táblázat). A táblázatokon foglaltak nem tükrözik a végleges állapotot, mivel jelenleg is van néhány lezáratlan ügy (például behívják katonának, gyermekszülés stb.).

*Az első félévben tanulmányi ösztöndíj nem fizethető. **Az átlagoknál a hallgatói

összlétszámmal számoltunk. (Kivétel a külföldi hallgatók és a kooperatív képzés nappali hallgatói.) Az I. sz. táblázatból kitűnik, hogy az első két kategóriában — ahol a legkisebb az egy főre jutó jövedelem — összesen is kevesebb hallgató van, mint az őket követő bármely kategóriában külön-külön. Megfigyelhető az is, hogy az utolsó négy kategória (tehát a II-től VI-ig) megközelítőleg azonos hallgatói csoportot foglal magában.

(428—466 fő). A középértékek a negyedik kategória második felében helyezkednek el, tehát 1500—1800 Ft/fő jövedelemnél. Az V. és VI. kategória részaránya 42,9 százalék. Tehát a hallgatók közel felének legalább háromszor annyit az egy főre vetített jövedelme, mint az első kategória első határa (1800—600 Ft/fő maximummal, illetve minimummal számolva). Az első két táblázat alapján kiderül az, hogy szociális helyzet szempontjából az ipari kar és az általános kar van a legkedvezőtlenebb helyzetben és az első évfolyam (I) áll ezen a területen a legjobban. Különösen feltűnő, hogy az első kategóriások száma az első évfolyamon (19 fő) közel a fele a többi karhoz viszonyítva. (31—37 fő).

A II. sz. táblázat tanulmányi ösztöndíjra vonatkozó részét az általános kar előnyös helyzetét demonstrálják a másik két karral szemben. Az egy hallgatóra eső átlagos tanulmányi ösztöndíj tekintetében, mintegy 30—40 százalékkal osztottak több ösztöndíjat az általános karon az ipari és a kereskedelmi karhoz viszonyítva. Meg kell állapítani, hogy egyetemi szinten számolva az egy főre jutó rendszeres pénzbeli támogatás és tanulmányi ösztöndíj együttes összege (200 Ft/fő) bizony nem túlságosan sok. A táblázatokból az is kiderül, hogy az első évfolyam nélkül számolva is, csak 103 Ft/fő a tanulmányi ösztöndíj havi átlagos nagysága egyetemi szinten. Ennek oka elsősorban az, hogy relatíve gyengék a tanulmányi eredmények. Az utolsó két évben az I. és II. évfolyamon a követelményrendszer emelése miatt csökkent a tanulmányi ösztöndíjban részesülők száma. Az ösztöndíjfelemelés útja: a tanulmányi eredmények növelése. Meg kell azonban azt is jegyezni, hogy a Művelődésügyi Minisztérium rövidesen kiad egy új irányelvet, melyben várhatóan növekedni fognak egyes pénzügyi kereteink. Az utasítás megjelenése után visszatérünk az ösztöndíjkeretek mélyebb elemzésére, és természetesen ismertetni fogjuk annak főbb kérdéseit is.

Kovács István
KISZ-vb érdekvédelmi felelős

Premier

Madarász Gabriella tavaly végzett, most gyakornok a pg-tanszéken, Csúka Zoltán első éves, és pg. szem. vezetője Madarász Gabriella. Öket kértem meg rövid beszélgetésre, ugyanarról az első óráról külön-külön.

Hogyan készültél? — Nagyon izgatott voltam, mintha vizsgára indulnék. Még akkor is, amikor elkezdődött, meg-megcsuklott a hangom.

Hogyan vártak? — Néma csöndben. A várakozás, a természetesség kíváncsiság. Később feloldódtak. 10—15 perc múlva már vitatkoztunk. Elsősorban a szakközépiskolákból jöttekre támaszkodhattam, aztán a többiek is bekapcsolódtak.

Te gimnáziumból jöttél? — Nem, szakközépből. Tudom, hogy ott másképp tanítják a pg-t, ezt figyelembe is vettem. Nem volt tehát meglepő, hogy az előadást nem értették világosan, hogy a középiskolában tanultakat tisztábban, egyszerűbben látták.

Es a gimnazisták? — Belejöttek. A harmadik, negyedik óra után már nem lehetett volna csak úgy, meg-hallgatással eldönteni, ki honnan jött.

Eddig diákszemmel láttad, diákként hallgattad azokat a vitákat, amelyek a szemináriumi oktatásról, konkrétan a pg-szemináriumokról folynak. Módosult-e a véleményed, miután a tárgy erősebb függésébe kerültél?

Alapvetően nem. A hallgatóknak meg kell szerezni egy bizonyos lexikális tudást

ahhoz, hogy alapjuk legyen a szakmai gondolkodásra. A szeminárium és a vizsga lényege azonban nem lehet teszt.

Lesz minimumvizsga? — Ha nem is így nevezzük majd, azt hiszem, lesz.

Hogyan készíted fel a csoportodat?

Régebbi teszteket viszek be órára, megoldják, megoldjuk őket, majd megbeszéljük. Az alapfogalmakkal tisztában kell lenni. Utána jön a vita, a fogalmakból összeállnak a szálak, az egyéni és közös vélemények.

Talán humorosnak hangzik, ha megkérdem: milyen az asztal túloldalán?

Most még nagyon furcsa, újszerű, de szeretem, kedvem is van hozzá. Lehet, hogy később másképpen lesz. Nem szeretném.

Tekintély?

Az általános értelemben vett tekintély nem kell. Nem akarom, hogy presztizsokból ne mondjanak ki valamit, amit egyébként kimondanának. Bízalom kell. Nem tekintély.

Elégedett vagy a csoporttal?

Eddig nagyon rendesen készültek, most egy kicsit megijedtek a számítástechnikától, arra készültek, így a szemináriumot áttették későbbre. Végül is nem az a fontos, hogy ma vagy holnap, hanem, hogy megtanulják a vizsgáig.

Milyen volt az első óra?

Próbálta a szem. vezető,

hogy vita legyen, nem nagyon ment, inkább csak azoknak, akik már foglalkoztak a témával. Az elején ő beszélt, mi meg „japójával” ültünk és hallgattunk. Többször megkérdte, hogy érthető-e, világos-e, van-e valami probléma, de mi csak azt mondtuk, hogy világos. Nem sokat értettünk.

Miről volt szó?

Az előadás témájáról. Alap, felépítmény, meg ilyenmi. Nem sokat tudunk róla mondani.

Gimnáziumban tanultatok „világézetünk alapjai”-t. Nem?

Tanulni tanultunk! De többnyire úgy, hogy ez van, ezt meg kell tanulni és kész. Semmi magyarázat, bevezetés vagy bizonyítás. Ezért volt nehéz az előadás.

Milyen a szem. vezető?

Nagyon jóindulatú, ezt már az első órán észrevettük. Általában mindenki figyel, de ez azért is lehet, mert érdekli a társaságot a tárgy.

Mit vártál az első órától?

Nem hittem, hogy mindjárt az elején annyira belemelegyünk. Gondoltam ismerkedés, megbeszéljük a továbbiakat, ehelyett nagy szakmai téma és máris egy teljesen új tantárgy kellős közepében éreztem magam.

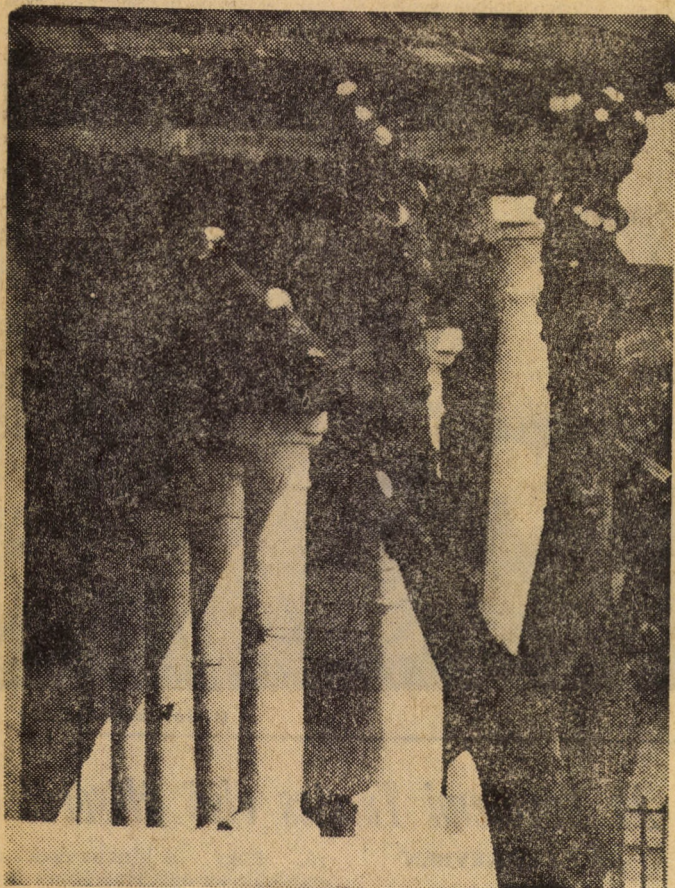
Mennyiben volt új az az első óra?

Sokkal bensőségesebb, mint a gimiben. Lehet, hogy mi nőtünk fel, lehet, hogy a tanár fiatalabb. Barátságos, hogy úgy mondjam, családiasabb jellegű.

Tehát mondhatjuk azt, hogy elégedett vagy?

Igen.

Dobos Péter

(Foto: Bajusz Károly)

Az Egyetemi Tanács első üléséről

(Folytatás az I. oldalról)

dési szabályzata értelmében mód van arra is, hogy állandó megbízottként három külső szakember vegyen részt a tanácskozáson. Ennek a feladat körnek a betöltésére tett javaslatot Berend T. Iván Huszár Zoltán államtitkár, az OT elnökhelyettese, Nagy Tamás (MTA Közgazd. Int. ig. helyettes vezetője) és Horváth László (a TAURUS Gumipari Váll. vezérigazgatója) személyében. Az Egyetemi Tanács a javasolt személyeket egyhangúan elfogadta.

SZÉLES KÖRŰ HOZZÁSZÓLÁS

követe a tanácsülés harmadik napirendi pontjaként be-terjesztett 1973/74. tanévi munkatervjavaslatot.

Az 1973/74. tanév középpontban álló feladatait az MSZMP Központi Bizottságának oktatáspolitikai irányelvei, valamint az egyetemünkön végrehajtott reform nyomán kialakult helyzet határozza meg. A legfontosabb cél, a minél eredményesebb, magasabb színvonalú kommunista szakemberképzés a nevelési és oktatási munka következő legfőbb teendőit állítja előtérbe:

— Mindenekelőtt lépéseket kell tenni a megromlott tanulmányi és munkafegyelem megjavítására. Ennek során nem hagyható figyelmen kívül, hogy eredményt csak akkor érhetünk el, ha egyidejűleg szorgalmazzuk az oktatás fegyelmének és színvonalának, valamint a hallgatók tanulmányi fegyelmének és munkájának javítását. A tanulmányi és munkafegyelem megszilárdítása minden egyetemi feladat megoldásának alapja, s ezért a tanév teendői között az első helyre állítandó.

— Miután a munkafegyelem szoros szálakkal függ össze az oktatási és tanulmányi munka tartalmi, színvonalbeli problémáival, ezért különösen hangsúlyozni kell az egyetemi munka színvonalának emelésének követelményét. A színvonal emelése feladata természetesen túlmutat a munka- és tanulmányi fegyelem problémáin. Az elmúlt évek egyetemi reformtevékenysége után ugyanis a következő évek feladata elkerülhetetlenül a kiépített keretek minél magasabb színvonalú tartalommal való megtöltése, minél jobb tananyagok, minél magasabb színvonalú oktatás biztosítása. E cél tehát elválaszthatatlan kapcsolatban áll az egyetem tudományos munkájának fejlesztésével is.

— A harmadik feladatkör az egyetemi reform megerősítésének megvonása, további teendőinek kialakítása, ami egybevág a Művelődésügyi Minisztérium által ez évre előirányzott, egyetemünkkel kap-

csolatos célkitűzésekkel, valamint az MSZMP Központi Bizottsága oktatáspolitikai határozatainak elveivel. Ennek kapcsán több fontos kérdésben a reform általános mérlegének megvonása igénye nélkül (erre csak a reform több éves kikutatása nyújthat megnyugtató alapot) lépéseket kell kidolgoznunk a reform továbbfejlesztésére, maradandó eredményeinek stabilizálására és egyes részterületeken szükségesnek bizonyult korrekciójára. Mindezzel összefüggésben meg kell vizsgálnunk az oktatáspolitikai határozat alapján ránk háruló feladatokat, különös tekintettel hallgatóink ideológiai-szakmai nevelésére.

Az egyetemünk előtt álló központi feladatok mellett természetesen számos további fontos tennivaló is feladatokat ró ránk, így a közgazdasági főiskolákkal való tartalmi kapcsolat erősítése, tanárképzésünk problémáinak lezárása, igazgatási rendszerünk javítása stb. ezen teendők azonban nem szoríthatják háttérbe a központi feladatként kiemelt szükséges munkákat.

Alapelvként mondjuk ki, hogy a jelen tanévben az egyetem előtt álló szerteágazó teendőkből csak azok megoldását emeljük ki, melyek a fenti három fő kérdéskörhöz kapcsolódnak. Olyan reformkorrekciókra vállalkozunk csupán, melyek éppen az oktatási és tanulmányi munka fegyelmének és színvonalának emelését segítik, s csupán olyan szervezeti-igazgatási kérdésekhez nyúlunk, melyek nélkül a központi feladataink nem realizálhatók. A többi teendőt, beleértve egyetemi szervezeti kérdéseket, a kidolgozandó hosszútávú fejlesztési koncepció keretében illesztjük, s a következő években tűzzük napirendre.

A TIZENÖT HOZZÁSZÓLÓ közül többen kezdték mondanivalójukat azzal, hogy csak üdvözölni tudják a munkatervnek a tanulmányi és oktatási fegyelem megszilárdítására irányuló törekvését. Egyetértéséről és támogatásáról biztosította Vámosi Sándor a pb titkára a pártbizottság részéről az Egyetemi Tanácsot célkitűzéseinek megvalósításában. Mindenekelőtt a hatékonyabb munka szempontjából jó légkört kell teremteni oktatók és diákok között. Ennek érdekében az egyetemi KISZ-szervezet már az év első heteiben megfelelő lépéseket tett. A felszólalók közül voltak, akik az ellenőrzés fontosságára hívták fel a figyelmet és javasolták, hogy a vezetést ebben a tekintetben feltétlenül meg kell mozdítani a jövőben.

Végül is az 1973/74. tanévi munkatervet az Egyetemi Tanács elfogadta.

Az egyetemi élet fontos kérdései közül a KÖZGAZ-DASZ szerkesztősége minden évben kiemelten foglalkozik egy-egy témakörrel, mivel a lap terjedelme azt nem engedi meg, hogy mindig minden problémával jelentőségének és súlyának megfelelően folyamatosan foglalkozzon az újság. Mint tavaly a TDK-mozgalomra, az idén a kollégiumi élet belső kérdéseire, gondjaira kívánunk koncentrálni. E cél érdekében jelentetjük meg a tanév során kollégiumi oldalainkat, ahol mindig az éppen soros kollégium lakói számolnak be munkájukról, felhívják a figyelmet problémáikra, azok megoldására irányuló erőfeszítéseikre, máshol is hasznosítható, — vagy éppen elkerülendő — tapasztalataikra. A sorozattal szeretnénk hozzájárulni egy jobb, pezsgőbb, egészségesebb kollégiumi élet, légkör kialakításához.

Elsőként a Kinizsié a szó.

Valós közösségekért

Nem sokkal vagyunk túl húszon. Az életnek azon a szakaszán, amelyet legerősebben jellemez a nyitott érdeklődés, a közös tanulás, művelődés és szórakozás, a kollektív tevékenység iránti igény. Miért van mégis, hogy mindezek ellenére alig lehet mozgatni az embereket a kollégiumi alkalmassági munkák, a közös programokon való részvétel érdekében? Miért van az, hogy a Ráday utcai kollégiumban tavaly végzett felmérések szerint a hallgatók kilencven százaléka negatívan vélekedett a jelenlegi alkalmasságokról? A két itt a Kinizsiben sem sokkal kedvezőbb, és nem ígér nagy eredményeket, bár a feltételek jobbakká a kisebb heterogenitás miatt. Talán csupa „magának való”, csak öns és szűkebb környezete érdekeivel törődő, befelé forduló emberek lakják kollégiumainkat? Biztos vagyok benne, hogy nem.

Ha egy csoportban hiányoznak a közös eszmények, érdekek, célok és az egyének közötti érzelmi kapcsolatok, akkor még az állandó, szoros együttélés sem hozhat létre valódi közösséget. Felszínesen vizsgálva furcsán hangzik, hogy mindez csupán szikrában létezik (eddig csak „pislákkolt” az alkalmasságok) azonos egyetemre járó fiatalok között. De vegyük már észre hangosan is, hogy a kollégiumban csak második, harmadik, sőt: sokadlagos közösségbe tartozunk, illetve tartoznánk, ha reális közösségről lenne szó. Vékony mázas közösségek ezek, ha lekaparom a festéket (funkciók, munkaterv, stb.) nem sok minden marad. Kívül a szervezet, a forma, belül a tartalom, lelkesedés alig. Miért van az, hogy annyi formális közösséget hoztunk és hozunk létre? Ezzel legfeljebb egy statisztikai mutatót erősítünk, de célunkat nem érjük el, érdeklődés nélkül nem valószínű, hogy az egyének folyamatos győzelme önmaguk felett egy potenciális közösség érdekében. Ugyanakkor hiábavaló a funkcionáriusok fáradozása, mennyi energiát pocsékolnak el — értelmetlenül.

Nem volna-e jobb (ha már

egyszer felmértük) figyelembe venni a felmérés eredményeit? Nem volna-e könnyebb egy alaptörvényt alkalmazni: összhangba hozni az egyén érdekeit a már ember és közösség érdekeivel?

Vagyis: ismerjük meg a kialakult szükségleteket, igényeket (ez már megtörtént) és használjuk fel új feladatok és célok megvalósítása útján új, magasabbrendű szükségletek kibontakoztatására. Mindenki érdeklődésének megfelelően szerveződjön (de ne újból és újból szervezett legyen), tartozzon egy csoporthoz, önképző körhöz, társasághoz. Paradoxonnak tűnik, ha a jövő közgazdászai a szervezés ellen emelik fel hangjukat, de elég széles skálán tartozunk különböző csapatokhoz kötelezően ahhoz, hogy szükségét érezzük bizonyos önállóságnak: hadd döntsek el magunk, kikkel alakítunk közösséget. Igény erre és csak erre van, ezért építsünk rá, mivelhogy ezen igények mögött javarészt nem „véle és velük nem akarunk” — szellemű ellenségeskedés, hanem éppen a jobb keresése húzódik meg. Közös motivációs bázisra épített csapatokban lehet csak funkcióra készíteni az egyéneket, s e tevékenységek gyakorlása közben kialakítani az új, kívántos szükségleteket, kifejezve a személyiségben rejlő lehetőségeket is. Csak az a feladat hat adekvát módon, amely figyelembe veszi a struktúra jelenlegi állapotát, igény- és követelményrendszerét.

Semmi sem erősíti úgy a közösséget, mint a tradíció — mondja Makarenkó. Azonban minden szokás valamilyen szükségletre épül, s maga is szükségletté válik. Ergo: segítünk elő másfajta alkalmassági formákkal (több helyen ez bevált, pl. műegyetem kollégiumai), hogy a hallgatók, szükségletei kielégítése érdekében folytassanak közösségi tevékenységet, s így válják a közösségi munka, mint a kielégítés lehetősége is szokássá, szükségletté.

Molnár Patricia

2 személy=1 szoba

Ugye szépek a szobáink?

Ha nem, nem Hátránnyal indulnak

Ha az egyetemista „különös létező”, akkor a kollégista — ha lehet — egy sokkal még különösebb. Háromlaki. Az egyetem a munkahelye, a kollégium az otthona, bár még a régivel, a szülői házzal is szoros a kapcsolata. Ebben a megosztottságban nemcsak hivatására készül. Barátkozik egy új életformával is. Rábédnek-e, hogy az egyik elképzelhetetlen a másik nélkül? Számítógéppel dolgozni, miközben konfliktus koccog izlésünk, erkölcsünk, kultúránk? Csak ha azt akarjuk, hogy a gép, a tudomány uralkodjon rajtunk, s ne mi rajtuk! Ez az összefüggés talán nem is olyan láthatatlan. Mégis tudjuk jól: vannak, akiknek különösen nehéz ezt észrevenni. Azoknak, akik, amikor bejutnak az egyetemre, újraértékelik életüket. Különösen sokan vannak a kollégisták között. Mert miközben Budapesten a második csatornát lehet fogni, s rövidesen Európa bármely államát, Magyarországot „árnyékolt” részére az újság is késve érkezik. Szakosított osztály helyett a közös I—IV-ig osztályba iratkozhat be a nebulus. S vacsoránál szüleivel a kaszálásról beszél, nem a könyvekről.

Ma már valóságos tömegmozgalom segít a hátrányokat lefaragni. A legneurotikusabb: az általános iskola. Nem fejezik be a VIII. osztályt, nem tanulnak tovább. És nálunk a kollégiumban? Hiszen mi is távolról jöttünk. Rajtukapjuk-e magunkat, hogy most nem újat tanulunk, csak el-késve sietünk bepótolni valamit? Érti-e feszülni, dobogni agyát, hogy ez az ugrás nagy, nagyon nagy? Nagyobb, mint többi társunknak?

A szobában magán szól halkan. A lányok köntösek, Erős Pali egy könyvet lapozgat. Harmadévesek, Majoros Ildikó és Révész Lujza tanár D-sek. Pali népgazd.-os. — Amire először gondoltam, hogy mennyire jó, és fontos,

ez a mozgalom — kezdi a beszélgetést Ildikó. — Egyes területeken nem is lehet mást csinálni. Például nálunk, ahol nincs közlekedés, van falu, ahol minden harmadik házban laknak csak, az öreg tanárok maradnak, a többiek évente váltogatják egymást, a tárgyak kétharmad részét kiegészítés nélküliek tanítják. A színvonal egyre süllyed, az én osztályomból középiskolába még ötven jöttünk, tavaly az egyik faluból csak egy, a másikkól három. Egyetlen kivétel utat marad, amit Abaújszántón is csinálnak, a hegyközi falvakból a gyerekeket kollégiumban gyűjtik össze. Ott jobban szem előtt vannak, nem engedik elszakadni őket, küldik tanulni. Hátrány? Hát nekem például az, hogy országot nem tanultam, azaz csak rövidbe ideig, s ez amíg be nem fejezem, komulálódik. De ettől azt hiszem, komolyabb az, hogy ott nálunk, aki tanult, az egyszerűen szorgalmával az élvonalban maradhatott. Aki itt is csak ezt csinálja, az törvényszerűen lemarad. Ugyanígy hátrány a vitakészség hiánya, az első időben keveset szólunk. Ez nálam talán egyéni adottság is, de jellemző volt rám. Még ma is néha szorongással merek hozzászólni, nehogy hibásan fejezzem ki magam, vagy a tárgyhoz nem kapcsolódó dolgot mondjak. Vagy a másik, hogy csak negyedikéskoromban jutottam el odáig, hogy az idegen szavakat megtanuljam szótárból, addig egyszerűen kihagytam őket.

Amíg beszélt, Pali feszengett mellettünk, már többször bele akart szólni. — Nemcsak a tanítás színvonala problémás itt, azt hiszem. A szülőknek is be kell fogadniuk ezt a magatartást. Szóval, engedjék tanulni és továbbtanulni a gyerekeket. Egy falusi gyerek többet segít otthon a szüleinek — és milyen munkát? — mint egy városi, pusztán, mert látja, hogy szülei otthon dolgoznak, s még, ha nem kérnék, sem lehetne nem segíteni. Nem látja a szüleitől, hogy olvasnának, hiszen otthon nincs is könyv. Műveltségbeli lehetőség és hajlandóság tekintetében a legnagyobb különbség a városi értelmiség és a tanyai parasztság között van, bár a rangsor nem egyértelmű. A tanyai ember szerintem sokat áldoz a gyereke tanulására, de otthon semmi lehetősége nincs.

— Van, amit nem lehet az egyetemen bepótolni — mondja Lujza. A gondolkodási készséget például, amit meg kellett volna a középiskolában szerezni. Ezért is marad meg olyan sokáig a mechanikus tanulás. — De gyakran a tananyag hiányosságait sem lehet pótolni — veszi vissza a szót Pali. — Nagyon szeretem a matematikát. De amikor a kombinatorikát tanultuk, hiába foglalkoztam vele annyit, mint a többi tárggyal: a középiskola két hónap elmaradt alapozása hiányzik még most is. Nyomasztó volt az a légkör, hogy a többiek már tudják azt, amit én még nem.

lettf volna a középiskolában szerezni. Ezért is marad meg olyan sokáig a mechanikus tanulás.

— De gyakran a tananyag hiányosságait sem lehet pótolni — veszi vissza a szót Pali. — Nagyon szeretem a matematikát. De amikor a kombinatorikát tanultuk, hiába foglalkoztam vele annyit, mint a többi tárggyal: a középiskola két hónap elmaradt alapozása hiányzik még most is. Nyomasztó volt az a légkör, hogy a többiek már tudják azt, amit én még nem.

Tóth Ilona, és Mihály Erzsébet negyedévesek, csoport- és szobatársak. Nemegyszer beszélgettek már erőlködés között, barátaikkal. — Attól is függ persze a hátrány, ki, hogyan áll a tanuláshoz, a művelődéshez. De az biztos, hogy mivel falun nem voltak közösségekben —

olyanban, mint itt, semmi esetre sem — félnek a többiek, a külvilágból sok mindent nem ismernek, ezért nehezebben is oldódnak, nehezebben fedezhetik fel a lehetőségeket, nem merik egyenértékűnek feltételezni magukat. En nem annyira kis helyről jöttem, hogy tanyai jellegű problémáim lettek volna. De feltétlenül volt hátrányom. Most már látom, egy városi gyereknek több lehetősége volt, ha például azt veszem, hogy általános iskolában sehol nem voltam kirándulni. Jellemző sokszor a családi szemlélet is: minek járni a KISZ-be, szakkörbe, klubba, minek kell oda menni, minek az nekéd? Társadalmi ösztöndíjas vagyok, mert szükségem van rá. Nyáron rendszeresen dolgozom, a koncentrált alatt is mindig kerések 600—800 forintot.

(Folytatás a 4. oldalon)

A kollégium (Fotók: Eszes István)

PÉNZ, PÉNZ, PÉNZ

Valamikor, nagyon régen, amikor az öreg király meghalt, a rossz hercegek nekiláttak, s egykettőre eldobozták a tengeri kincset, kiürült a kincstár, s olyan szegények lettek, mint a templom egere. Hát valahogy a mi kollégiumi pénzesládánk is így kongott volna az ürességtől, mint a mesében, ha nem szedett volna be a DB kemény 30 forintot minden egyes lakótól. A módosítás még annyiban fontos a meséhez képest, hogy a mi kincstárunk még nem is volt tele.

Kollégisták vagyunk, s ha már együtt lakunk, szeretnénk együtt szórakozni, szabadidőt eltölteni. Azt még senki sem találja furcsának, hogy irodalmi esteket szervezünk, jeles előadóművészekkel, színvonalas vitákat, előadásokat, zenés esteket, hogy van filmklubunk, de hogy mindezek pénzbe kerülnek, hogy a meghívott kiválóságnak némi elismerést reprezentáló összeget illik, sőt kell csúsztatni, azt ugye kevesen gondolják, legalábbis azt már csak olyan részletkérdés ragjára fokozzák le, pedig sokszor az anyagiakon bukik el egy-egy rendezvény terve.

Örök igazság, hogy semmiből csupán semmit lehet csinálni. Márpedig mi valamivel magasabbra állítottuk a mércét. Az anyagi alapozást az egyetemről váránk, de sajnos, ilyen tétel, úgy látszik nem szerepel a költségvetésben. Az egyetem pénzből a kultúrosztálytól csurran-cseppen néha valami, ami egy időre csillapítja a problémát, de egy idő múlva ismét kezdődik elől. Ezért voltunk kénytelenek beszélni a 30 forintokat, hogy legalább az induló programokat meg tudjuk szervezni. Hiába szedünk belépődíjakat, itt csak egy töredéke gyűlik össze a tényleges kiadásnak, minden ilyen műsorunk deficit. Azt nem tehetjük meg, hogy a belépődíjegy árát olyan magasra szabjuk meg, hogy a bevétel-kiadás egyensúlyba kerüljön. Ez ellenkezik elveinkkel.

Ha arra gondolunk, hogy a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem negyvenezer forintot, a Veszprémi Műszaki Főiskola hatvanezer forintot juttat a kollégiuma kulturális céljaira, amiből már nem kell vegetálni — akkor a mi helyzetünk bizony elgondolkodtató.

Demcsák Ágnes

Köszönet

Nem is tudom, miért vetem papírra ezt a pár sort, hisz ami történt, ma már a világ legtermészetesebb dolga, és annak, aki segítette, hippokrateszi esküje értelmében, ez kötelessége volt. Mégis írok, mert mint utóbb majd kiderül, ez a kötelesség sokszor nem mindig egyazon kategóriát jelent.

A történet főszereplője orvos, a Kinizsi utcai kollégium rendelőjében dolgozik. Haja már fehér, az évek jócskán elszáraztak feje felett, de még hétről hétre igyekszik segíteni a rászorulóknak. Az elmúlt napokban egy lány kereste fel. Magas lábra, gyengésségre panaszodott. Az orvos megvizsgálta, de semmi érdemlegeset nem talált. Meghűlés. Az eset rutinjellegűnek látszott. Estére a lány láza felszökött 40 Celsius fokra. Az újabb orvosi vizsgálat sem talált semmi olyan tünetet, ami igazolta volna a magas lázat. A harmadik nap után azonban a beteg állapota aggasztóvá vált. Az orvos érdeklődött felőle, majd meglátogatta az ötödik emeleten. (Lift nem működik.) Gyors elhatározás, konzultáció a Mester utcai rendelőbe. Küldönc szalad a levéllel, és két óra múlva már egy gégész állapítja meg a baj okát. A hároméves korban tökéletesen elvégeztetett mandulaműtét maradványa okozza a gyulladást. Újabb küldönc a gyógyszerért, injekcióért. S közben lassan nyolc óra lesz. A rendelési idő hat órákor vé-

get ért. Az asszisztens fecskendőket sterilizál, az orvos emelkeket maszkol, és még aznap beadja az injekciókúra első adagját. Aztán három napig minden délután. Hamarosan jelentkezik az eredmény. A beteg erősödik, láza múlik. Az orvos pedig már a leendő operációhoz ad tanácsot, mert csak ismételt műtéttel lehet megakadályozni a rendszeresen visszatérő „megmagyarázhatatlan” gyulladásokat. Korábban egyik orvosnak sem sikerült megtalálnia a baj igazi okát. Az injekciókúrákkal csak időlegesen lehetett megszüntetni a bajt, végleg nem. Pedig milyen egyszerű volt az útja, s mennyi szenvedést lehetett volna megtakarítani vele. Csak egy kicsit kellett volna jobban törődni a beteggel, másokkal, egymással. Mulasztás soha nem történt, csak valami plusz hiányzott. A szív, az érdeklődés mások sorsa iránt.

„Sose köszönje, a kötelességem volt.” — Szólták ilyenkor mondani. Most mégis szeretnénk köszönetet mondani a beteg nevében is dr. Veres Pálnak, mert tette több volt, mint kötelesség. Az injekciókúra valószínűleg most is segítőt volna önmagában is.

A példa legyen követendő. Legyen a nem orvosoknak is ilyen értelemben vett kötelessége a segítség, az érdeklődés, mások gondja, baja iránt.

Sebők János

SOKAN – EGYEDÜL?!!

„Add kezembe e zárt világ kilincsét”

(József Attila: ... Aki szeretni gyáva vagy)

Körülbelül hány ember fér el az aulában? Sok – válaszolhatjuk. S ha az aulányi tömeg minden harmadik-negyedik tagját egymás mellé állítanánk, nagyjából annyi lány és fiú lenne egy csoportban, ahányan a Kinizsi utcai kollégiumban élnek. Elnevezés? Fogalmazzunk pontosabban: ahányan ott tanulnak, mosakodnak, alszanak... Ha egy nagyon ráérő valaki szombat vagy vasárnap este végigjárna a kollégium szobáit, s megnézné: ki van ilyenkor otthon, meglepően sok diákot találna egyedül. A szó szoros értelmében egyedül.

Mindig a koleszban látlak. Miért nem jársz moziba, színházba vagy bulira?

— Járak... Csak éppen úgy alakultak a dolgok, hogy nem tudok sehova menni. Pontosabban: nem akarok. Láthatod, olvasok... — az úgymond heverő újságokra mutat.

— Nem rossz így egyedül, tudva azt, hogy mások táncolnak, randevúznak?

— De... — válaszol hirtelen. Zavarát leplezve körülnéz a szobában.

— Legalább ilyenkor, hét végén el kellene menned valahova...

— Nemcsak én vagyok itthon. Más is. Például te is... — védekezik.

— Mit gondolsz, miért van ez? Valamennyien vidékről jöttünk, alig ismerve Budapestet. Nem igaz, hogy minden érdekességét, újdonságát kimerítettük, felfedeztük.

— Ki mondta, hogy ismerem ezt a várost? En tudlakdonképpen elismerni, csak egyedül elég ciki... S negyed-éves fejjel már elég nehéz barátokat találni. Nemcsak nekem, másnak is. Másrészt az, hogy valaki sokszor van otthon — már itt —, nem jelenti azt, hogy nincs hová mennie. Csak éppen nem akar...

— Szerinted miért?

— Például mert szeret egyedül lenni...

— Te szeretsz?

— Nem nagyon. Csak már megszoktam. Eleinte pocsék érzés volt, de most már egész jól megvagyok.

— Tehát most már jól érzé magad egyedül?

— Mondtam, hogy nem szeretek egyedül lenni — idegesen babrál az ujjával, s gondolkodik. — Könnyen beszéltek ti, akiknek van kivel együtt lenni...

— Honnan tudod, hogy vannak barátaim?

— Hát látom! Ha nem tudnád, három éve élünk egy koleszban, s azt azért észreveszi az ember, hogy ki kivel barátkozik... — Hirtelen felnevet. — Ne haragudj, nem akarlak megsértetni... Csak talán kicsit irigylem azokat, akiknek van kivel beszélgetni... Szóval az egy jó érzés, ha tudja az ember, hogy valakire számíthat...

Miért magányos? Miért ez az egyedüllét érzése? Honnan? Zavart az a gondolat, hogy sokan — mégis egyedül élünk ebben a koleszban. És az egyetem? Az alapszervezetek? Itt annak hasonlósága: az alapszervezet? Egyetemisták vagyunk. Altitól — értelmes és tettvágyúval telt emberek. Társaslények. Mégis elmeüünk egymás mellett érzéketlenül, sokszor családossá, talán gyűlöletre a másikat, hogy idegen maradt. S közben „hivatalosan” rögzítjük a jó közösség kialakításának alapelveit — KISZ-bizottsági határozatokban, db-üléseken. Alanyban és tárgyban gondolkozunk, pedig valamennyien — mégis külön-külön — emberek vagyunk: testtel és lélekkel.

Kérsz sört?

Bólintok. — Szóval megint „lelki dolgokkal” foglalkozol? És most arra akarsz rávenni, hogy én is szálljak be ebbe a buliba? Na, de komolyra fordítva a szót: Szerintem nincsenek abszolút magányos emberek. En például annyira szeretem a sört, hogy szinte a legjobb barátom.

— Barátod?!!

— Persze. Mint neked a tollad... — Azt hiszem, ez inkább hobby...

— Legyen hobby. Tekintetjük szenvedélynek is, ha akarod... De lépünk egyet: Viszont mindenkinek vannak magányos pillanatai, órái... Tegyük fel, hogy egy csoportbulin vagyok. Ott az egész társulat, mégis pocsékul érzem magam. Még ha tetszene is egy lány, nem jöhetnék vele össze anélkül, hogy a többiek ne sütnorogának rólam. Ha járnék vele a

csoportbuli után is, akkor azon csámcsogna a tisztelt társulat, ha meg nem, akkor azon. Ráadásul, ha a buli után megmondolnánk magunkat, hogy nem akarunk együtt járni, akkor a többiek minimum elvárják azt, hogy ne köszönjünk egymásnak.

— Ugyanígy van a koleszban is. Ha együtt járok valakivel, azért dumálnak, ha összeveszünk, azért. Itt mindenki azt leli, mikor, ki, kivel és miért van együtt. Az egyik haverom például már elég régóta jár egy kislánnyal, s az ilyenkor „gondos” többiek azért piszkálják őket, hogy már „ennyi bizalmas együttlét után” illene egybekelnük. Pedig hát mire házasodnának?

— Persze, a srácok azért normálisabbak, mint a lányok. Ők legalább haverok. A lányok pedig vagy barátnők, vagy utálják egymást. Te is lány vagy, neked ismerned kellene a szitot. Allandóan azon versenyeztek, kinek van szebb ruhája, frankóbb stíusa, ki jut előbb „révbe”...

Ha nem, nem Hátránnyal indulnak

(Folytatás a 3. oldalról)

rintot. Nem lehet minden hátrányt ledolgozni, hiszen meg lehet-e állapítani, hogy ha nem lett volna az a hátránya, mennyi újat szedhetett volna magába. Érezheti úgy az ember, hogy valamennyit ledolgozott, de hogy tökéletesen, azt nem.

— Amikor az egyetemre jöttünk — folytatja Erzsé — me-revség volt bennünk, mindannyiunkban, s minden tekintetben, erkölcs, öltözködés, meg a többi. Lemaradást tükrözött, amit hoztunk. Ezt a tanulásban, a tanulási módszerekben egy folyamattal (töb-bé-kevésbé) behoztuk, ennek be kellett következnie. Egyéb téren is tovább kellett lép-nünk — és ez nem rossz. De ez már mélyebb folyamat, ez szemléletváltással jár együtt, és ez nagyon nehéz, s függ attól, milyen a csoport, milyen a környezet. Ez bekövetkezhet egy fél év alatt is, az ember homlokegyenest másféleképpen kezd viselkedni, mint előtte. Ez nem egészséges. De az sem, ha ez nagy fenntartás-sokkal megy végbe. A leküz-dés nehézsége abban áll, hogy egy egészen más világból jöt-tünk. Ezért keressük itt is a hasonló emberek társaságát. Egmás formálását szeretnénk végrehajtani, ugyanazt az utat keressük, ugyanolyan lemarad-ásai fokról. Miért nem mások-kal? Nem értenék meg, nem fogadnának be, nem tudnánk egymással élni, hiszen a kü-lönbség egy ideig szakadék marad. Az ember csak akkor merészkedik előre, amikor érzi, hogy — valamilyen terü-leten — valamit már beho-zott.

Bor Irénke DB-tag. Mi-közben keresgéllek nekem a kimutatást, hogy a kollégis-ták hányadik kategóriások, honnan jöttek, őt sem hagyja nyugodni a téma.

— Miután egyetemisták let-tünk, még akkor is maradt hátrányunk. A harmadik év végén ipargazdaságtanból a szigorlat előtt volt olyan — közzegadás, értelmiségi csa-ládból származó hallgató, aki példákait, problémáit hozott rendszeresen órára. Náluk ez természetes beszédtema. Et-

— A haverjaidkal jól kijöt-tök?

— Igen. Amikor piálásról, hülyéskedésről van szó. De ha az ember nehéz helyzetbe ke-rül, akkor még azok is cser-benhagyják, akiket azelőtt tényleg barátoknak hitt. Haveri-alapon azért mindig jól ki-jövünk. Ha csavarogni aka-rók, biztos akad olyan, aki velem jön. Előfordul, hogy azért, mert van pénzem...

— Szóval van valami igaz-ság abban, hogy sok magá-nyos ember lakik ebben a koleszban. Talán én is... De azért sohasem szabad tragiku-san felfogni. Hozzáállás kérdé-se, kinek mennyire ciki. A srácok, ha tudnák, hogy én ilyenekről beszéltem neked, kiröhögnének. Pedig állítom, ők sem „társasabb lények”...

— Volt már úgy — hogy a te szóhasználatoddal él-jek — „abszolút magányos-nak” éreztél magad?

Kb. 400–420 diák lakik ebben a kollégiumban. Több közülünk ma-gányos. Nem általános, de gyakori jelenségről van szó. S a legbor-zasabb az egészben az, hogy itt még nem szabadna éreznünk az egyedüllétet. Mégis, egyre inkább igaz az, hogy sokszor vagány vagy félszeg beidegződésekkel húzunk önmagunk köré egy olyan falat, amit átépít, lerombolni szinte senkinek és semmilyen körülmények között nem lehet. Közben pedig ugyanebben a körben keressük a számunkra oly fontosat: a legjobbat, a legszebbet és a legigazibbat. Ráadásul re-méljük, ha megtaláljuk, önmagunkat is megtaláltuk. Mégis, amikor színt kell vallani, először mindig a másiktól várjuk, s a másiktólünk. És ha valaki tényleg az igazat mondja? Nem biztos, hogy mi is igaz-sággal — önmagunkkal felelünk.

Kérdőjelek, gondolatok — válasz nélkül, ki nem mondva. Válasz nélkül azért, mert nem merjük beismerni, hogy válaszolni csak ön-magunk tudunk. S ki nem mondva azért, mert aki valósággal teheti, annak meg kell alkotnia, ki kell gondolnia, s el kell mondania — néha bátran, esetleg könnyek között, néha tettel, nagy-nagy akarral, néha szégyenkezve, hogy másoknak is létezzünk.

Kocsis Margit

től mi elesünk egy kicsit. Be-ülhetünk a könyvtárba, s vagy rátalálunk, vagy sem, hiába előadás, de mégsem olyan nap-ra kész, nem tart annyira szin-ten. Hallatlan akaraterő és tudniakarás kell, aki közülünk az egyetemisták legszívnova-lasabb, szakmailag legértel-mesebb rétegéhez akar tartoz-ni.

Locher Anti IV. éves ipa-ros magáról mondja, hogy otthon a tudás és tudomány légköre nem volt meg, de fe-dezet volt a tanulásra: a nyu-godt, zavartalan élet.

— Most már ott tartunk, hogy nemcsak anyagi kérdés a tanulás. Döntő fontosságú, megvan-e az érdeklődés, haj-lam az emberben. A vízvázla-szó: ha rosszak a körülmények nagyobb erő kell a tanulás-hoz. Nem az a járható út, hogy más előnyt juttassunk valakinek, mert ő hátrányban van, hanem egyenlő indulási feltételeket biztosítsunk. A többi a képességeken múlik. Az emberekbe nehéz belátni. De sokakban él bátorítalan-ság, bizonytalanság. Kialakul egy sajátos, kilátástalanság, hogy ő akkor sem tud rajta felülkerekedni; például szem-ináriumom is bebeszéli ma-gának, hogy nem versenylé-pes, pedig tudja jól az any-a-got. Sokan, ha tudat alatt is, megpróbálják elnyomni azt. Ha nem tudják felmutatni a tanulás terén az eredményt, akkor felmutatják lógásban. Hogy lám, ők semmit nem tanultak, és mégis itt vannak, egyetemisták, átmennek a vizsgákra. De az ellenkezője nem igaz, nem tudja megten-ni, hogy annyit tanuljon, hogy jó tanuló legyen. S ugyanak-kor mások, például ennek ha-tására más területen vonják vissza magukat. Szélsőséges eset, de vannak árnyalati kü-lönbségek, hogy egyesekre jó kell tukmálni a szociális ösz-töndíjat, mert ez kijár neki, szüksége van rá. A csoport-ban pedig a viták során igaz, soha nem adja fel magát, vé-leleményét, de mindig megvárja a hangadókát, míg mások kimondják az övét is, és csat-lakozik hozzájuk.

A kollégistákat, hivatalosan kategóriájuk alapján tartják nyilván. Ezek a kategóriák a hátrányokat, a hátrányok el-oszlását egyáltalán nem mu-tatják. Azt mondhatjuk, hogy általában a munkás-paraszti, a fizikai dolgozók gyerekei indulnak hátránnyal. Nem-egyszer még anyagilag is lemaradva. Ezért érdekes, hogy a kollégium 313 magyar hallgatójának kerekén fele I. és II., míg a másik fele III–VI. kategóriás. Közveten-t — és nemcsak miniszter-i rendeleteket, tanácsok hir-detményeit olvasván — ka-punk figyelemzettől jelzése-ket. Az egyetemünkre az

— Ha már így benne va-gyok ebben az egészben, azt is nyíltan meg kell monda-nom: volt. Egy csaj miatt. Először csak vártam, mint máskor, hogy jön. Aztán ide-ges voltam, hogy még mindig nem jött meg. Később rá kel-lelt ébrednem, hogy nem is fog jönni. Tudod, milyen po-csék érzés, amikor az ember vár valakit, tényleg várja, mert azt a másikat érzi leg-inkább magához tartozónak, s mégsem jön? Ez az időszak volt életem legpocsékabb pe-riódusa. S ha jól belegondo-lok, talán még mindig ott tar-tok. Ha az ember egyszer megégeti magát, jól meggon-dolja, mikor kerüljön újra olyan helyzetbe, hogy annak akár csak nagyon-nagyon po-tenciális lehetősége is fenn-álljon. Inkább nem kell az IGAZI barátság... szerelem. Erted?!!!

1973–74-es tanévre jelentke-zettek 42 százaléka volt fi-zikai dolgozók gyereke. A fel-vettek aránya 44,9 százalé-kra nőtt, de ez a tavalyi ered-ményhez képest romlás, amikor 29 százalékos jelent-kezési arány mellett is 40 szá-zalékon felüli felvételi arány adódott.

S ha elfogadjuk, amit Tóth Ilona így fogalmazott: ha neki áll valaki, egyedül nem lehet behozni ezt a hátrányt, mert lemarad a tanulásban. Hiszen ez egy új tanulás az egyetem mellett; akkor kér-dezhetjük: hogyan segítsünk?

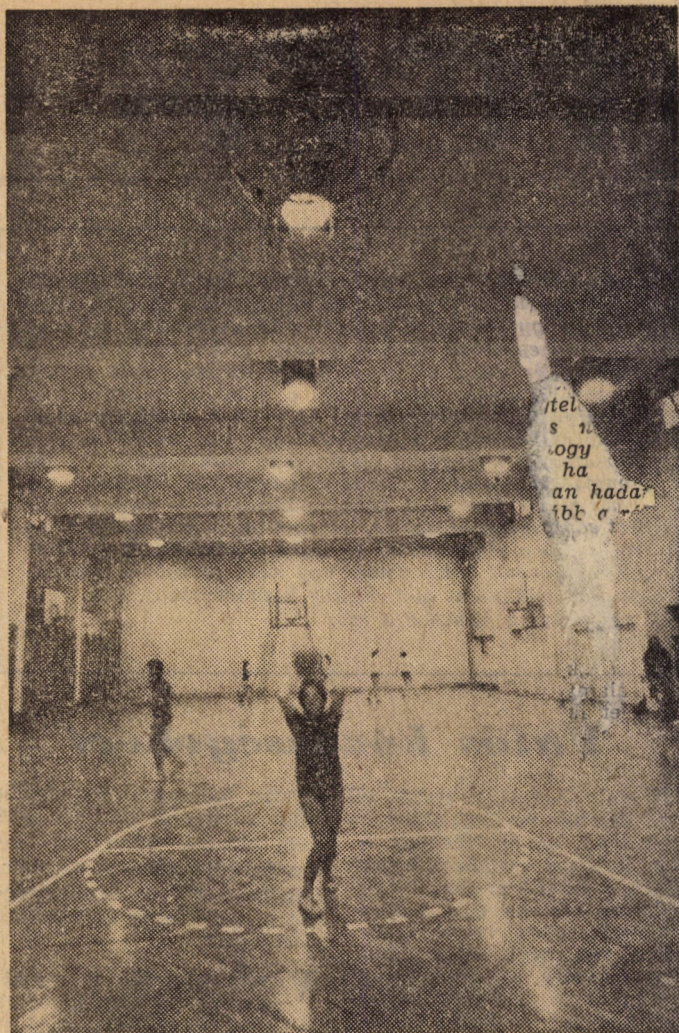
Janurik János, a KDB ve-zetője:

— Csak közvetetten. Van a kollégiumnak egy könyvtá-ra? Zseniális. Ezt meg kell teremteni. De ennél többet? Nincs jogod és lehetőséged senkinek azt mondani, hogy menjen, olvasson, mert rá-fér. Kiemelten nem lehet foglalkozni ezzel a kérdéssel. Lehet talán elsőben felfigyelni, kinek lesz nehéz az indulás, és segíteni. Sok min-dent lehet DB rendezésben nyújtani, de teljesen együtt kell kezelni a többivel. Arról pedig, hogy magunk épít-sünk tanyasi kollégiumot, szó sem lehet. Esetleg egy építő-tábor, és annak bevételeit ajánlhatnánk fel. Ilyen mun-kamorállal nem tudnánk ne-kilátni. Szolidaritás az em-berek, de ha már le kellene menni két napra, akkor nem-igen mennének le.

Mihály Erzsé: A segítség hasznos lehet, de a pót-lás mindig az egyénre vár. Meglátni a más, utána-nyúlni, ehhez irányítást, vagy inkább csak támpontokat le-het adni. Ezt csak ő maga tudja leküzdeni. S ha nem, nem. A csoportok formáló erejét is jobban fel kellene használni. Mi azt mondjuk, az elsőöknél: vannak köztetek kollégisták, akik nem ismerik Pestet. Nemcsak Pestet. Mást sem. Irányt kellene adni. Az alapszervi vezetőség, a pat-ronáló tanárok segítségével. Itt mindenki felnőtt, azért nevelni nem is kell?

Férj és feleség, Szűcs Eri-ka és Egri Laci, nép-gazd. terv. ötdövények. — Az átállás rendkívüli nehézsé-gekkel jár a középiskolai és az otthoni életirányítás, látás-mód után. A kollégiumban számtalan elkallódó életet ta-lálunk. Nincs meg bennük az igény, a készség másként élni, elvesznek, ha elmennek, el-fáradnak a múzeumban, nem ismerik a koncert örömeit. Olyanba fognak csak, amit tudják biztosan, hogy telje-síteni tudnak.

— Hosszú út vezet, addig,

Kosárlabdaedzés a Kinizsi tornateremben

(Fotó: Eszes)

Egy üveg Kinizsi mellett

Egy üveg sör mellett kezdő-dött ez az egész. KISZ-gyűlésre igyekeztem, de hogy borongós hangulatom felold-jam, előtte beültem a Pipába. Itt jutottak eszembe egyik ro-konom szavai, aki akár hány-szor csak hazamegyek, mindig érdeklődik, hogy mit csinálók, mit tanulok én az egyetemen. S én mindig ugyanazt a szöve-get mondom el neki, pedig ér-zem, hogy nem így van. A valóság az, hogy sok időm van, de elfecsérelem, semmivel se töltöm ki. Szakmai szempont-ból is alig tudok valamit. Az egyetem csak lehetőséget ad. Az, hogy ki milyen szakember lesz, attól is függ, hogyan él ezekkel a lehetőségekkel.

KISZ-gyűlésen aztán már szóban is előadtam ezeket a gondolatokat, s a többiek megerősítették mindazt, ami ben-nem motoszkált. Nagyon sokan éreznek hasonló „ürességet”. S kicsit félnek is a jövőtől. Erzik, hogy szakmai tájékozottsá-gukat fejleszteni kellene. A Pénz-ügy Klub lehetőséget ad az is-meretek elmélyítésére, de mi-többet akartunk lépni. Önál-lóan összejönni, vitatkozni, dolgozatokat írni. Erre itt a kollégiumban remek lehetősé-g van. A pénzügyesek együtt lak-nak, közösen készülnek órákra. Ezenkívül van sok szabad időnk. Ha van érdeklődés, miért ne használnánk ki. Egyik este aztán összeültünk, az öt-lelet szervezeti formát, nevet ka-pott. „Szakmai önképzőkör”. Tagja csak az lehet, aki valami önálló munkát is vállal. A tan-szék is segít ötletekkel, folyó-iratokkal. Egy-egy összefogott programjában szerepel; gya-korlati problémák felvetése, megbeszélése, cikkolvasás. He-tente, kététhetente jövünk össze. Egy ülés a következőképpen zajlik: aktuális problémák megtárgyalása, kiadott cikkekből előadás, vita, TDK-t írók beszámolója, hol tartanak, megbeszéljük a vitás részeket.

Nagyon jó dolog látni, hogy mindenki csinálja, érzi a mun-ka jelentőségét. Csak egy picit tüskét érzek. Lelkesedtünk, terveztünk és DB-gyűlésen hiába kértünk folyóiratokat. Nem kaptunk. Egyrészt mert nem jár, másrészt mert nekünk nem tudnak biztosítani. Ez az elutasítás fáj, mert úgy érzem, nem ez lett volna az egyetlen megoldás.

A lejegyzettekhez sok kom-mentárt nem kell fűzni. Magá-ért beszél. A példa szigorúan megfontolandó és követendő.

Szabó László

Sebők János

Kiegészítő jegyzetek – elsőőknek

Múltkor számunkban a „Tanulás tanulása” címen arra akartam felhívni a figyelmet, hogy az előtűnő levő „készség” átrágáshoz nem elegendőek, igen sok esetben nem hatékonyak a középiskolában kialakult tanulási módszerek. Az új módszerek keresése és bevezetése nem ördögi mesterterg, csupán a felismerésre és elhatározásra van szükség ahhoz, hogy ezeket a fogásokat kipróbáljuk és következetesen alkalmazzuk. Az egyes tantárgyak tanulását igen fontos tartom, hogy ki-kis magában, miért is vagy azt a diszciplínát és hogyan lehet ismereteinkhez kap-

csolni. Nem mindegy ugyanis, hogy valamit, mint „szükséges rosszat” kezelünk-e, vagy a diplomaszerezés nagy célján túl is örömet, szellemi kielégülést okoz az illető tudományággal való foglalkozás. Ha pedig az eddig ismeretlen, új tárgyat tudjuk valahogy előző tanulmányaink sorához illeszteni, már nem idegen és „átrághatatlan valamiként” lóg a levegőben. Példaként a gazdaságtörténetet említem. Ha egyes fejezeteinek tanulmányozása közben vesszük a fáradságot és felfedezzük a középiskolai eseménytörténet tankönyveket, a gazdaságtörténeti folyamatokat térben és időben sokkal

könnyebben el tudjuk helyezni — nem is beszélve arról, hogy eddigi ismereteinket új megvilágításban eleveinthetjük fel. Lerakódott, lassan passzívává váló tudásunkat aktivizálhatjuk. De törekednünk kell arra is, hogy mielőbb felfedezzük az egyes tantárgyak közötti összefüggéseket is. Nem árt néha például elgondolkoznunk azon, hogy a gazdaságtörténet ilyen és ilyen korszakában vajon mit műveltek, mivel foglalkoztak a filozófusok — vagy az adott időszak fő kérdéseit hogyan tudnánk megfogalmazni a politikai gazdaságtan terminológiájával és szemszögéből.

Kalandozás a tantárgyak világában

A „kalandozás” szóval nem valami jól hangzó fantáziacím, de ez az a cím, amire a cikkre erőltettem. Mert más egy tárgyat úgy tanulni, hogy bizalmat előlegezzünk neki, élményt keressünk, valamiféle szellemi kalandra indulunk — vagy mint a szürke betűhalmazhoz illik a könyv mellé. A filozófia tanulása például igen munkaigényes. Olvasni, émszteni kell; s ha valaki valóban érteni akarja „meg kell rágni”, újra meg újra át kell gondolni egyes tételeit. Nekem sokat, erő tanács volt, amikor valaki azt mondta: definíciókon kívül ezt a tárgyat nem szabad tanulni, hanem olvasni kell, mint egy szépirodalmi művet. Lehet, hogy ez furcsának hangzik, de nagyon igaznak tartom. Mert pszichológiailag is egészen más, ha az ember egy könyvhalmaz elé olvasni és nem tanulni ül le. Az előbbi szerintem eleve élményt jelent, mintegy bizalmat előlegez, s a tézisek végig gondolására a belső kényszer, a gondolkodni, felfedezni, megérteni vágyó emberi kíváncsiság is ösztönöz. De a filozófia tanulmányozása során praktikus időbeosztással sokszor két legyet is üthetünk egy csapásra. Ha valaki egyébként is szeret olvasni, tájékozódni, nem árt az önművelést összekapcsolni a kötelező tanulással. Nem jelent

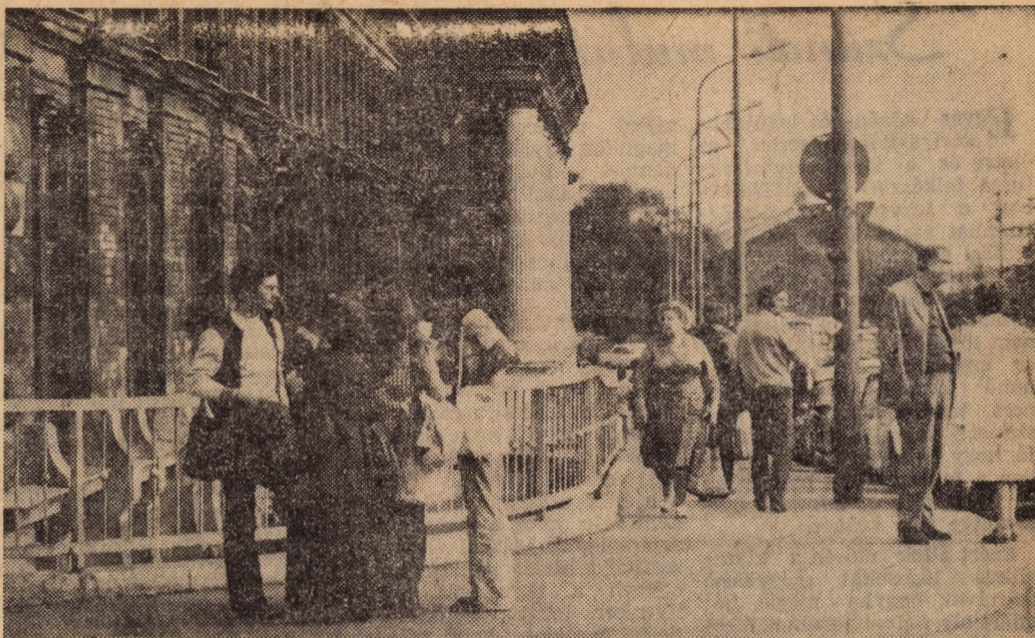
időkiesést és nyűgöt, ha a filozófia történet tanulmányozásának időszakára iktatjuk be Platon, Arisztotelész egy-egy fejezetének, vagy néhány ókori klasszikus drámaíró műveinek elolvasását. Vagy a modern polgári filozófiáról szóló jegyzetet miért ne lehetne párhuzamba állítani Sartre, Beckett vagy Semprun olvasásával. Így azt hiszem, nemcsak szükség van tételeket ismerünk meg, hanem bepillantást nyerünk a polgári életérzés világába is.

Az olvasás, tanulás szépségét és hasznát szeretném hangsúlyozni a marxizmus klasszikusainak tanulmányozásánál is. Igen jó, hogy vannak szemelvénygyűjtemények —, de ezek egyben elkényelmesedést és a mű nyújtotta élmény elvesztését is jelenthetik. Komoly gond szerintem, hogy sokan a kiragadott szemelvényt nem látják az egészben. Ha például Lenin „Filozófiai füzetek” című kötetét kezünkbe vesszük, már nem tűnik olyan érthetlennak a sok aláhúzás, bekeretezés, felkiáltójel, idézetek, utalások halmaza — mert rájövünk, hogy nem egy befejezett műről van szó, hanem tulajdonképpen egy nagy gondolkodó munkafüzeteit tartjuk kezünkben, s szinte nyomom követhejük filozófiájának alakulását. Vagy ha áttekintjük Engels „A természet dialektikája” című mű-

vét, itt is láthatjuk, hogy egy későbbi megírásra szánt könyv előtanulmányairól van szó lényegében — s így nem vesszünk el a sok-sok hivatkozás és számunkra ismeretlen név között. De ezeken túlmenően, ha megpróbáljuk a klasszikusok műveit és munkásságát egészen szemlélni és áttekintve tanulmányozni — száraz magolás helyett ritka jó olvasási élményt szerezhetünk magunknak.

Tapasztalni fogjátok, hogy néhány mű egy-egy fejezete több tantárgyban is kötelező irodalomként szerepel. Így például Az állam és forradalmat, a Kommunista Kiadványt vagy a Tőke fontosabb részeit feltétlenül érdemes egyszer alaposan végigolvasni, kijegyzetelni — tehát ne csak a másnapra megadott szemelvényeken fussatok át kapkodva és felszínesen. A jó módszerrel készített saját jegyzetek évek múlva is előkereshetők — nem is beszélve arról, hogy az egészében átolvasott fontos mű valóban az egészről ad képet, maradandóbb élményt és „hátkönyvnyabb” szemléletformálást jelent. Nem is beszélve az időnyerésről — még annak ellenére is, ha ez a fajta tanulás eleinte sokkal több ráfordítást és energiát követel.

Koncz Gábor
(következik a III. folytatás)

Dunaparti duma-parti

(Fotó: Eszes)

TDK SZERVEZÉS

Nem recept, tapasztalatátadás

A TDK eddig általában csak annyit jelentett, hogy minden tavasszal — azoknak a lelkes hallgatóknak, akik fáradoztak azzal, hogy megírjanak és kifejtse- nek 30–40 oldalnyi terjedelemben egy-egy témát — lehetőség adott arra, hogy képességeiket, tudásukat évente egyszer hivatalos fórumon is bizonyíthassák.

Ezen a rendszeren változtatni kell, ami, persze, nem megy egyszerre. Rengeteg probléma merül fel. Ki vállalja a körök vezetését? Milyen témával, illetve témákkal foglalkozzanak? Hány résztvevővel induljon egy-egy kör? Lehetőséges-e, hogy minden résztvevő nagyjából hasonló témával foglalkozzon? (Ha ez nem így lenne, akkor a kör összetartó ereje: a viták, az anyag megbeszélése elmaradnának. Csupán a beszámoló hangzanának el az egyéni munkákról, így pedig semmivel sem jutnánk előbbre.) Tehát, mint látható, kérdés, probléma bőven akad.

Mégis, hogyan kezdjünk egy ilyen kör megszervezéséhez?

Ennek megválaszolására talán legjobb lenne, ha bemutatom, hogyan alakul egy tudományos diákkör az ipari szakon, az ipargazdasági tan- szék mellett.

Ahhoz, hogy a kört beindítsuk, legfontosabb a megfelelő emberek kiválasztása. A legszerencsésebbnek az látszott, hogy azok között a harmadévesek között kell a megfelelő embereket keresni, akik már a múlt évben kitűntek a fakultatív oktatásban. Így hát felkerestem a fakultatív kurzus vezetőjét, Nagy Mártát, akitől névsort kaptam, ajánlásokat személyekre vonatkozóan és némi tájékoztatást arról, hogy milyen lehetőségek vannak a tudományos munka terén.

Három alternatívát vázolt fel előttem, melyek a résztvevőknek lehetőséget nyújtanak arra, hogy megismerkedjenek a tudományos munkával, érdeklődési körük-

nek megfelelő területen képes- ségeiket kibontakoztathassák.

Továbbra is indítja a tan- széket a fakultatív kurzust. Ennek az oktatási formának megvan a sajátos szerepe. Azon hallgatóknak érdemes igénybe venni, akik a tan- anyagot mélyebben, nagyobb összefüggéseiben, egyes rész- területeket pedig konkrétan a gyakorlati életből vett eset- tanulmányokon keresztül akarják megvizsgálni. Ez el- sősorban nem a tananyag jobb megértését szolgálja — habár ez természetesen vele jár —, hanem a hallgatók figyelmé- nek felkeltésére irányul a vál- lalatgazdasági témák iránt.

Ha sikerül legalább 5–6 embert találni, akiknek hatá- rozott elképzeléseik vannak egy adott témára, témacso- portra, és ezen témák tartal- maznak rokonvonásokat, már érdemes tudományos diákkört alakítani. A kör vezetésére a tanszéken sok oktató szívesen vállalkozott.

Mire nyújt lehetőséget a TDK? Elsősorban módszertani segítséget ad tudományos munka végzésére. Továbbá ál- landó fórumot biztosít anyag- ok megbeszélésére, vitájára, ami szükséges ahhoz, hogy az egyes témák egyre jobban ki- alakuljanak, a vita hevében az elméletek megerősödjenek. Harmadszor ezen köröknek nem szükséges évfolyamszin- ten szerveződniük. Ez jó egy- részt tapasztalatcserére, más- részt a folyamatos, majd- na a hagyomány biztosításá- ra. Nem utolsó szempont az sem, hogy egy-egy ilyen cso- portosulás révén a résztvevők könnyebben megtalálhatják a nekik legjobban megfelelő szakszemináriumot, és segítsé- get nyújthat a diplomakészít- tében is.

A harmadik alternatíva va- lahol a kettő között helyezke- dik el. Lényege, hogy azoknak is nyújtson valamit, akik ko- molyan, és magas szinten sze- retnének foglalkozni a vállalatgazdasággal, de még nem találtak maguknak megfelelő témát. Ezeknek a hallgatóknak a legmegfelelőbb a fakultatív kurzusra jelentkezni, és ele- gendő ott eldönteni, milyen té- mát akarnak választani. Ez természetesen ezektől az em- berektől az adott témában több munkát követel meg mint a többiekétől általában, hiszen a leendő témával behatóbban kell foglalkozni. Amennyiben a téma szakmai segítséget ígé- nyel ezt a fakultatív kurzust vezető tanárral való kapcsola- talfelvétellel lehet megoldani, de sok más oktató is szívesen vállalja a segítséget.

Mind a három fenti alternatíva más és más hallgatói kö- rököt mozgat meg, így célsze- rű mindhárom formát párhü- zamosan futtatni egymás mel- lett.

Remélem, ezzel a kis frással sikerült megmozgatni azoknak a fantáziáját, akik szeretnék az egyetemen tudományos munkával foglalkozni, csak még nem találták meg a meg- felelő keretet a maguk számá- ra.

Tardos János
IV. évf. Ipar

Felvetted már az e havit?

Nem kell különösebben magyarázni, hogy mit jelent az ösztöndíjosztás napja. Sokszor elképesztően lassan jön el, ha nem szégyellném, talán még a centivágással is megpróbál- koznék, nehogy elmulassanak már az első napon felvenni. De azt hiszem, hogy nem én vagyok az egyetlen, aki így gondolkodik, hiszen ha meg- jön az a kis (kinek nagy?) pénz, akkor megadom az adósságaimat, beruházok a holnapra, legalább egy időre „egyensúlyba hozom pénzügyi mérlegem”.

Ilyen véleményét képviselve első hallásra szinte hihetetlen volt számomra dr. Bakó Zoltán beszámolója arról, hogy a hallgatók felületességét, felelőtlenségét mutató fel nem vett ösztöndíjösszeg az elmúlt félévben 12 306 forint volt. Szinte érthetetlen, hogy vala- kinek 30 napig nem jut eszé- be felvenni, és nem hiányzik az a pénz, hogy amikor mindenki az ösztöndíjösszóról be- szél, őt nem húzza semmi a pénztár felé. Van, akivel csak egyszer fordul elő, van, aki viszont rendszeresen elmulasztja ezt a kellemes ese- ményt. Statisztikailag kimu- tatható, hogy a felelőtlenség vizsgálódásokban tetőzik. Ilyenkor már mindenki arccal a vizsgák felé, az egyetemet ritkán látogatva nagyobb valószínűséggel felelkezik meg róla. Tanulságul néhány adat, mindezek igazolására:

Hogyan oszlik meg az a bizonyos 12 306 forint fel nem vett pénz a hónapok és karok szerinti bontásban?

1. II–III. hónapban 2600 Ft, IV. h. 1850 Ft, V. h. 2200 Ft, VI. h. 5656 Ft.

2. I. évfoly. 4815 Ft, Általános Kar 1688 Ft, Ipar Kar 939 Ft, Kereskedelmi Kar 4804 Ft.

Kirívó, hogy Lázár Zoltán és Körödi Etelka (mindketten első évfolyamosok és harma-

dik kategóriások), Lukács Bá- lint és Flóris Tibor (mindket- ten kereskedelmi kari hallga- tók, harmadik, illetve negye- dik kategóriások) fél éven ke- resztül nem vették át ösztön- díjukat. Rajtuk kívül pedig többek nevét sorolhatnám, akik I–III. hónapig ösztön- díjra nem tartottak igényt.

Ha már a hallgatók felüle- tességéről tartunk, meg kell említenünk a jövedelemigazo- lási lapok kitöltését (vagy ki nem töltését), ami azonban már több mint bosszantó. Nem lehet összeegyeztetni a hanyag kiállítási módot azzal a tény- nyel, hogy ennek alapján ha- tározzák meg az elkövetke- zendő félévre a hallgatók ka- tegóriába sorolását és szociá- lis támogatásának mértékét. Az már mindennapos esetnek számít, ha valaki elfelejti fel- tüntetni a nevét, ha nem írja alá, a szülei aláírása is hiány- zik, esetleg nincs rajta a ta- nács igazolása, de amellet már nem lehet elmenni, hogy olyan családtagokat is felhoz eltarthatnak, akiknek eltartá- sáról már nem kell gondos- kodnia.

Az elmondottak alapján a következőket kérjük minden- kitől: Az esetekből tanulva a saját érdekében nagyobb gonddal tartsuk számon az ösztöndíjakat, hiszen minden forint elhelyezéséért hatalmas vita foyik, s ha már megkap- tuk ezt a juttatást, legalább éljünk is vele. Harmanc nap elég hosszú idő arra, hogyha valami oknál fogva elmulas- tottuk felvenni a hónap ele- jén, megtehetjük még a hó- nap hátralévő részében. Aki- nek pedig annyira nem hiány- zik az a pénz, hogy egy fél- éven keresztül „elfelejti” fel- venni, az inkább mondjon le róla időben. Vannak itt né- hányan, akiknek minden fillér számít!

Demcsák Ágnes

LÁTÓKÖR

CZAKÓ GÁBOR: Indulatos jelentések (Magvető, 1973.) Egy jelentéstől elvárjuk, hogy lé- nyegre tapintó és pontos le- gyen. Elvárjuk, hogy tényeket közöljön, célratörően magya- rázzon, ne beszéljen mellé. Az indulat nemtetszést fejez ki, gyors cselekvésre való ösztön- zést vagy elszántságot sejtet. Az indulat mögött sokszor harag is van, néha támadó, olykor elfojtott düh. Czako Gábor ri- portkönyve valóban izzig-ripi- jelentés, s valóban indulatos — de harag nélkül. Amolyan józanul indulatosnak monda- nam ami a figyelemkeltést, cselekvésre ösztönözést célozza.

„AZ ALBÉRLOK — 1967.” című szociológiai riport sta- tistikai-szociológiai módsze- rekként elemzi az albérletbe kényszerülők lehetetlen hely- zetét. Az albérletet keresők leveleinek elemzésével meg- rázó képet ad arról, hogy mi mindenre hajlandók emberek, családok csak azért, hogy egy- általán lakni tudjanak vala- hol. Javaslataiban társadalmi mozgósítást sürget a lakás- helyzet megoldása ügyében — azaz hangoztatja, hogy a lakástalanok nemcsak buda- pesti kérdés, vagy egy kisebb réteg gondja —, hanem szoros összefüggésben van társadal- mi-gazdasági életünk más fontos kérdéseivel is. Az al- bérlok helyzete lehetetlen, mert „...pillanatnyilag ana- nak a fondák helyzetnek lehe- tülnek tanúi, hogy amíg a la- kással rendelkezők jobb élet- körülményeik mellett az olcsó lakberek formájában plusz támogatást, kedvezményt él- veznek, addig a lakástalanok amellet, hogy legelembb szükségleteik kielégítésében is akadályoztatnak, sok esetben a puszta éjszakai szállásért jövedelmük negyedét, egyötö-

dét fizetik. Kiszákmányolt- ságuknál fogva gyakorlatilag ki vannak zárva abból a lehe- tőségből, hogy saját erejükből lakáshoz jussanak...”

A „HÚSZÉVES ERKÖLCS” című tanulmány korosztályunk nézeteit kutatja a szocialista erkölcsről, az erkölcsi normák- ról — s, hogy vannak-e egyál- talán erkölcsi alapelveink. Mit tartanak a húszévesek bűnnek, tisztázott fogalom-e egyáltalán a becstelenség. No és nyilván- valóan a feszegetett kérdések közé tartozik, hogy ki, hogyan és hol oktatja a mai ifjúságot erkölcsi kérdésekre, hogyan „születhetnek” az egyén er- kölcsi alapelvei.

Kérdőívek feldolgozása alap- ján tesz jelentést a szerző ko- runk szerelmi-erkölcsi felfoga- sáról. Kutatja a válaszokat — szükség-e szerelem a nemi viszonyhoz, milyen elvárá- saink vannak leendő házastár- sunkkal szemben, a külső vagy belső értékek dominálnak-e? A minta alapján egyáltalán mi a fiatalok véleménye a házasságról, s mi szükséges a jó házassághoz?

Csak említeni tudom röviden az egyes témákat — figyelem- felkeltés, s nem a szerző mód- szerének, vagy eredményeinek újraelemzése, kritikája a cé- lom.

Alaposan elemző írásokat ta- lálhatunk a protekcióról, a munkához, főnökhöz való vi- szonyról. Tehát jónéhány, va- lamennyitünk izgató, napi vita és beszédtemaként sze- replő társadalmi gondról van ebben a kötetben szó. Olyan kérdésekről, amelyeket ki-ki magában felvet — de amelyek- ben előrelépés, megoldás csak széles rétegek figyelmének fel- keltésével, s indulatos jelen- tések nyomán serkentett, házunk táján való körülnézéssel le- het...

KULTÚRA TÁJOLÓ 73–74.
(Kiadta az Országos Ifjúságpo-

Koncz Gábor

Szüneti mulatságok

Egyes közép- és legújabbkori ásitások szerint, az életre és a korai szívinfarktusra felkészítő tanintézetekben a legutóbbi nyolcszáz tizenhat esztendőben az egyik oktatási reformot a másik fásitási vizsgaidőszakig erőltették, de az órák szünetekkel tudományos alapokon mindmáig nem tördött senki. Így van ez az egyetemeken is, ahol rohanó korunkban többnyire nem tudják, hogy mire jó a szünet! Mivel általában arra jó, hogy ne tartsák meg. Azonban a fejlettségünk mai fokán az ilyen szünet, mindent összevetve sem szünet.

Ezért állok elő én a klaszszikus lógosokat szegényítő teóriával, hogyha mégis, hát miért oly fontos a szünet. Mert a prióri, van kis- és nagyszünet. Bár ehhez a kissé merev, kategorikus megjelöléshez hozzá kell tennem, hogy egy szünet annál jobb, minél kevesebben hallják a becsengést! Vagy minél kevesebb szót találja meg az oktató a szünet törvényes végén, a tárgyaért lelkesező, s a teremdszűngelben szerényen elrejtőzködő hallgatóit. Akik az óra végén természetesen felháborodott küldöttséget menesztenek a tanszékre, hogy a kölcsönös bizalom alapján tulajdonképpen törölhetnék is a szemináriumot az órarendből.

A történeti bevezető után nézzük magát a szünetet! Nyolc és kilenc óra között a megtartás kritériumának megfelelő szünetben, néhány perccel kilenc előtt érkezik minden épkéziláb hallgató az egyetemre. Így az ő számukra mindennél fontosabb a beosonási szünet megtartása! Főleg télvíz idején az első mozielőadás megkezdése után. A nem épkéziláb hallgatók ebben a tízperces idő-intervallumban nekiesnek a tízórának szánt tananyagának, vagy oda-odálgognak a tanárhoz és a felkészültségüket illusztrálják, lehetőleg helyzebb kérdést rebegik a fülebe. Amivel bizonyítják, hogy ők igenis tudják, amit nem tudnak. Mások ezekben a kora reggeli órákban ébrednek fel az utolsó padban, hogy a becsengés után ismét jobb-létre szenderüljenek.

A szünetek között a tízórás nagyszünet a fő szám. Ilyenkor találkozik például az I/9-es csoport a „Marxnál”, a II/6-os csoport a Zsibogóban, a III/3-as csoport a Csarnok sörözőben, a IV/5-ös csoport a ...ők szorgalmi időszakban már nem nagyon találkoznak. A büfénél ebben az időpontban verik agyon legtöbben az okos étel- és italautomatákat, amelyeknek mit számít a verés, ha a bélás már úgyis az övék. Azonban a diákéhség nagy úr, és ezért a testnevelési tanszék már régóta a büfé előtt tartja tíz órakor a fakultatív erő-izom kurzusát. Ennek ellenére, mégis jó néhányan hozzájutnak az áhított

sajtos pogácsához. Amelyet magukba gyömöszölve, felrohannak a földszintről a harmadikra, ahol is gyalog műveltekben megszomjaznak. Egy somszörpre. Ez a kiszáradt halmazállapot jelenti körülbelül a nagyszünet végét.

Tizenegy óra előtt pár perccel a csengetés sokaknak a tanítási nap dicső végét jelent. Hiszen névsort már olvastak, ha pedig papíron ott vannak, üleppel minek maradjanak?! A lelkesebbje viszont még marad. Ugyanis nyeresben van utliban, s ilyenkor nem szép dolog a távozás mezejére lépni. Máshol viszont a zárthelyi utolsó példája tartja egyben a társaságot, mivel ilyenkor lehet ellenőrizni a padszomszédot, hogy valóban a helyes megoldást írta-e papírjára. Különböző úg hírlík, hogy ebben a szünetben pipált rá egyszer egy hallgató valamilyen kábítószert tartalmazó egri fecskére, majd szóról-szóra felmondta a kötelező irodalom első két sorát!

A déli szünet mindennek a teteje! Ilyenkor ebédelnek meg a hallgatók tíz perc alatt a menzán, hogy azután egy óra felé becommogjanak a foglalkozásra. Ahol igazolják, hogy mostanig keresték a sötétort. Ezért ez a szünet nem hivatalosan addig tart, amíg vagy valamivel tovább. Az erőmértés és a sebtében elővasott negyvenkilenc és fél oldal érdekében. Amelyet a krumplicskával megtöltött gyomor úgysem tud befogadni. Hacsak! Hacsak Fortuna közebe nem lép. Hiszen másnak is kiutaltatta a termet, s ebben az esetben ugyebár, a szünetben minden csoporttárs elindul termet keresni. Amelyet találnak ugyan, de nem jönnek vissza. Így ez a szünet tréfás bújócskákra is kiválóan alkalmas.

Egy óra előtt és után, a szünetet senki sem ismeri. Ilyenkor tart ugyanis fogadóórát az igazgatási titkárság. Viszont a tanár megígéri, hogy amennyiben nem tartanak szünetet, úgy többet beszél.

Két óra után kell a tízperces kocogási szünet a Makarenkóba, vagy a csuda tudja, hogy hova. Tehetséges kocogók ilyenkor futtában írják meg a kötelező fordítást, vagy jobb híján fel-alá rohangálnak a könyvtárban, hogyha már minden stencillelt jegyzetből kitépték a kijelölt oldalakat, akkor mások se tudjanak szelrelnet vallani!

Három órakor nincs szünet, és nem is lesz soha.

Négykor van, de ez már nem szünet, mert ha valaki addig nem vett levegőt valamilyen eldugott helyen csokolózás közben, azon már a be- vagy kicsengetés sem segít.

Az éjszakai órákban a szünetet nem használják, vagy ha mégis, akkor ők tudják, hogy miért.

Tormai László

Szenzáció!!!

Az egyetemi plakátok tömegi hirdetik a filmklub remek műsorait. A legújabb sorozatról azonban még csak a Közgazdász szerkesztőség tud. Minden héten a 44-es teremben új műsor indul csak ingyecnek a tanszékek által készített, kifejezetten közgazdasági témájú filmekből.

Elsőnek a számítástechnika tanszék színes, fortrán nyelven beszélő, olaszos ihletésű filmje kerül bemutatásra: „Nyomozás egy minden gyanú fellett álló számítógép ügyében.” Előtte a „Kis ügyekkel csépelet gondolatok” kisfilmet nézhetik meg az érdeklődők. Egy héttel később a pénzügy tanszék filmje, a „De sokba kerül ez nekünk”, gondolatébresztő fekete-fehér némafilm lesz lepergetve.

A további program:

1. Filo tanszék: Hogyan jött-e a világ? 2. Petőfi ihletésű lírai film, bemutatás előtt nálunk először: Szép vagy PG, legálább nekem szép. Rendező: PG-tanszék. 3. Újszerű, érdekes a matek tanszék Banalízis című filmje. Ők készítették el a világ-hírú kínai matematikus életét.

A számítástechnikai klub

idénynyitó összefüvetele 1973. október 18-án (csütörtökön), este 6 órakor lesz a Veres Pálné utcai kollégium klubjában. A tavaly bevált ismeretterjesztő előadások, a klubtagok beszámolóit és „vidámság” mellett a vezetőség három TDK-kör szervezését tervezi (hardware, programozói, termelészervezési) a klub égisze alatt. Tervezetünket első összefüvetelünkön terjesztjük elő vitára. A régi tagok megjelenésére feltétlenül számíthatunk. Elsősorban és más érdeklődőket is szívesen látunk.

— IFEOF —

Miért nem Jónás nyelte el a cethalat?

1. Az Úr persze akkor is mindentudó volt. Ahogy járt-kelt az égben, le se kellett néznie a Földre, mégis észrevett mindent. Mondanom sem kell, hogy Ninive rövid időn belül szemet szűrt neki. De türelmesen várt, hogy megjavuljanak az emberek. Azok meg fittyet hányva az összes parancsolatnak, dözöltek és bűnöket követtek el. Nagyon jól érezték magukat. Egyre csak mondogatták:

— Ajaj, ha mi előbb tudtuk volna, milyen jó dolog ez a bűnözés! No, erre már megmégesegett az Úr. Mégis csak sok ez! Verejtékes munka helyett csak eszem-izsom, lassan már több a bordélyház, mint a templom.

Élt akkoriban egy Jónás nevezetű, becsületes ember is. Őt szemelte ki az Úr a nagy feladatára. Le is szállt emberéhez.

— Jónás, ne ijedj meg, én vagyok a te Urad. Nagy feladatot szánok neked. Nézd: Ninivében csak dorbézolnak az én gyermekeim. Ez így nem lehet tovább. Te elmegy Ninivébe, és megérted őket. Elmagyarázod nekik, hogy jobb dolgozni, mint mulatozni. Lehet, hogy beverik a fejed, de te ne hátrálj meg.

— Úgy lesz, Uram, ahogy parancsolt! Csupán azt kérem tőled, ha nagy bajba kerülök, majd mentsd meg a bőrrömet!

— Ne félj, Jónás! En mindíg látni foglak téged. Jónás tehát elindult Ninivébe. Sajnos, útjába esett a tenger, és mivel akkoriban legfeljebb az angyalok repültek, a mi derék barátunk hajóra szállt.

A hajót első napján vihar tört ki. Jónásnak inába szállt a bátorsága.

Az Úr pedig, hogy megmutassa erejét, megparancsolta egy hullámnak sodorja le a fedélzetről Jónást. S amikor a szegény ember már magasabb gondolatokat forgatott a fejében, így szólott hozzá:

— Hallod-e, Jónás, most mindjárt odaér egy cethalhoz, bekap téged, s így megmenekülsz.

— De, Uram, én olyan éhes vagyok. Ha lehetne, inkább én nyelném el ezt a böhöm nagy halat.

— Nem lehet, te! Ezt én már elhatároztam, s nem másítom meg — még a gondolatomat sem.

Azt már nem mesélem el, hogyan jutott ki hősünk a

partra, sikerült-e megmentenie Ninivét. Csupán az a fontos, az Úr így rendelte: ne Jónás nyelje el a cethalat, hanem fordítva.

2. Sok-sok év telt el azóta. Jónásnak már az ükunokái sem éltek, s a történelem könyvében nagy betűkkel állt a felirat: Kapitulizmus. XXXXVII. Jónásnak kis szatócsofoltja volt a 3. avenuen. (A továbbiakban az egyszerűség kedvéért XXXXVII. Jónást csak Jónásnak fogjuk hívni.) A bolt nem sok hasznót hozott, az igaz, viszont stabilnak látszott, és a mindennapi kenyeret (néha még a húst is) biztosította. Jónás a bibliát ugyan ismerte, de nem sokat tudott arról, ami a gazdaság magasabb régióiban történt. Nem tehetett róla, de nem ismerte a politikai gazdaságtant. Csak kereskedett, üzletelt, persze mindig kicsiben, s gyakran még azt a kis átlagprofitorcskát sem sikerült megszereznie, olyan ügyetlen volt. Egyszer aztán nagy-nagy hal közeledett Jónás felé. Nemcsak őt szemelte ki, ez túlzás volna. A 3. avenue egész sor üzletcsofoltja tükröződött a mohó szemekben, s a hatalmas száj szélesre tárult. Jónás azonban — mint már mondtuk — nem olvasta a politikai gazdaságtant, s így nem tudta a legfontosabb parancsolatot sem. Az pedig így szólt: — A nagy hal megeszi a kis halat. A mi derék szatócsofoltunk szörnyű vége lett! A nagy hal csak ennyit mondott: ham! S Jónás már bent is csücsült a gyomrában, egész boltjával együtt. Azóta is ott él a harmadik befodor mögött, egész nap a kirakatüveget fényesíti, és visszasírja a régi szép időket, amikor még vígan lubicolt a szabadversenyes kapitalizmusnak nevezett óceánban.

3. XXXXVII. Jónásnak is voltak persze leszármazottai. XXXXVIII. Jónás már a mi korunkban él. (Híjuk őt egyszerűen Jónásnak). Szerencséje van. Amikor ő járt iskolába, már tanítottak politikai gazdaságtant és még sok más fontos tudományt. Jónás tehát tisztában van a nagy és a kis halról szóló törvénnyel. Így Jónás, ha nem is a nagy, de mindenképpen a közepes halak sorába lépett. Most már csak az a kérdés: ha (esetleg) nagy hallá válik, mi lesz a kis halakkal. Ők nem nyelhetik el Jónást, de elnyeli-e Jónás őket?

(K)

— Parancsoljon, foglaljon helyet.

— Köszönöm.
— Hm.
— Hm.
— Hm.
— Szép ez a szoba.
— Örülök, hogy tetszik.
— Nagyon szép.

— Igyekeztünk. Egyébként eredetileg úgy terveztük, hogy erre az alkalomra a falakat a Csinom testvérek csontos karabélyá, szép selymes lódingja és dali pár pisztolya fogja díszíteni, de aztán a Képesarnok Vállalathoz fordultunk, aki még fizet is a rekláért. S ha már itt tartunk, bemutatom nézőinknek Bottyán János generálist, a legendás kurucvezért, aki mai ötszemközt... hm... pardon, négysemközt adásunk vendége. Előre is elnézést kérek, de én nem vagyok túlságosan jártas a népfelkelésben, ezért kérdéseim egy kicsit mintha netalán picit laikusnak fognak tűnni. De rögtön fel is teszem az első kérdést, mert ahogy az órára pillantok, úgy látom, hogy telik az idő. Bottyán generális. Úgy olvastam, hogy ön 1709-ben hunyt el, akkoriban pedig még nem volt televízió. Ho-

gyan bírta ki, hogy ön még sohasem látott engem?

— Nézze Vitray. Én és a Rákóczi teljesen el voltunk foglaltva a szabadságharcral,

— Úgy olvastam, hogy ön egyszerű kismeseti családból származott. Mondja! Nem hiányzott soha magának az egyetemi végzettség?

— Nézze Vitray. Én és a Rákóczi teljesen el voltunk foglaltva a szabadságharcral,

— Én értem. Miután azonban ez nem régműsor, hiszen nem vasárnapra virradóra adjuk, amikor is az egyszerű emberek alszanak, kény en vagyok az unintelligens nézőknek elmagyarázni, hogy nagyon unalmas dolog, hogy egy hadvezér a televízióban vezet, ezért most inkább arról érdeklődnék, hogy milyen fogaspást használ?

— Semmiyent, mert csata közben izgalomban állandóan ráógummit rágok, az tartja tisztán a fogaimat.

— Ön felrúgja előzetes megállapodásunkat, hogy csatáról egy szót sem. Ha még egyszer kiejti a száján, nem trhat bele az emlékkönyvembe! Most inkább arra válaszoljon, milyennek találja a magyar labdarúgó-válogatottat?

— Nincs csatársorunk.

— Hm. Honthy Hannáról már meg sem merem kérdezni. Mondja! Hogy lehet, hogy az önk szakmájában általában felszámolt emberek dolgoznak? Gondolok itt Nelsonra, Kutuzovra, de egészen modern példával is szolgálhatnék.

— Jaj, az istenért, fogjon meg, mindjárt hanyattesem! Megültem már néhány ágaskodó paripát, de ezzel a fránya fotellel nem bírok. Mit is kérdezett?

— Kedves nézőink, műsoridőnk végéhez közeledve szívélyesen elköszönünk Bottyán generálistól, és abban a reményben búcsúznak, hogy legközelebbi adásunkat is szívesen fogadják, mikor Vitray Tamással fog Vitray Tamás beszélgetni. A viszontlátásra.

— farkasházy —

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

Feladás szerkesztő:

FARKASINSZKY TIBORNE

Szerkesztőség: Budapest IX., Dmítrov tér 8.

Telefon: 186-250/138

Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat

Budapest VIII., Blaha L. tér 3.

Felolós kiadó: Csollány Ferenc

Készül a Szakra Lapnyomdában

Ez lesz a klubban

Az egyetemi klub tevékenységéről érzésem szerint az álláspontokat nem lehet egyértelműen pozitívnak nevezni. Diákjaink sem érezték, hogy az a klub igazán az övék. Sokakban az is visszatetszést keltett, hogy a klub gyakran hasonlított kedélyes sörözőre — bár sokakat ez vonzott, s vonz ma is — s ez éppen, nem volt feladata.

Ez évtől Ipper István vette át a klub irányítását.

— Vajon milyen változás lesz ezen kívül még a klubban? — kérdeztem.

— Fő törekvésünk jelenleg az, hogy az egyetemi KISZ VB segítségével két kulturális központot hozunk létre. Az egyik az egyetemi klub lenne, a másik a Kinizsi Kollégium klubja. A Kinizsiben művészeti műsorokat rendezünk többségében, míg nálunk inkább az aktuális gazdasági, politikai programok lesznek túlsúlyban.

— Hogyan tükrözi a műsorterv ezt az elképzelést?

— Mi egy naponkénti specializációt képeltünk el, tehát hétfőn lesz a bridsklub, hiszen ilyenkor a filmklub sokakat vonz. A bridsklubba még lehet jelentkezni. Kedden lesznek a gazdasági, politikai műsorok, gondolkod itt elsősorban a gazdálkodj okosan című sorozatra, mely az új gazdasági mechanizmus problémáival foglalkozik különböző szinteken. Csütörtökön kari szervezetek lesznek, programjaik bele kell illeszkedjenek elképzelésünkbe. Pénteken könnyebb műfajú műsorokat tervezünk — politizálással. Szombatonként egyelőre lemez-műsor van, november-től zenekar lesz. Ezeket az estéket igazán tartalmas dolgokkal szeretnénk megtölteni. Lesz filmvetítés, bábjáték stb., s így szeretnénk kiszorítani azokat, akik csak a sör kedvéért járnak ide. Sajnos, randalírozás is előfordult, ezeket az embereket a jövőben távol fogjuk tartani a klubtól.

— Új dolog a klub életében a most megjelenő Iránytű is. Mi is ez valójában?

— Az Iránytű az egyetemi kulturális életet összefoglaló, ismertető műsorfüzet. Egyetemi és kollégiumi klubprogramok, közönségszervezés ajánlatai stb. alkották majd a gerincét. de lesz benne kritika is műsorainkról, és fénykép.

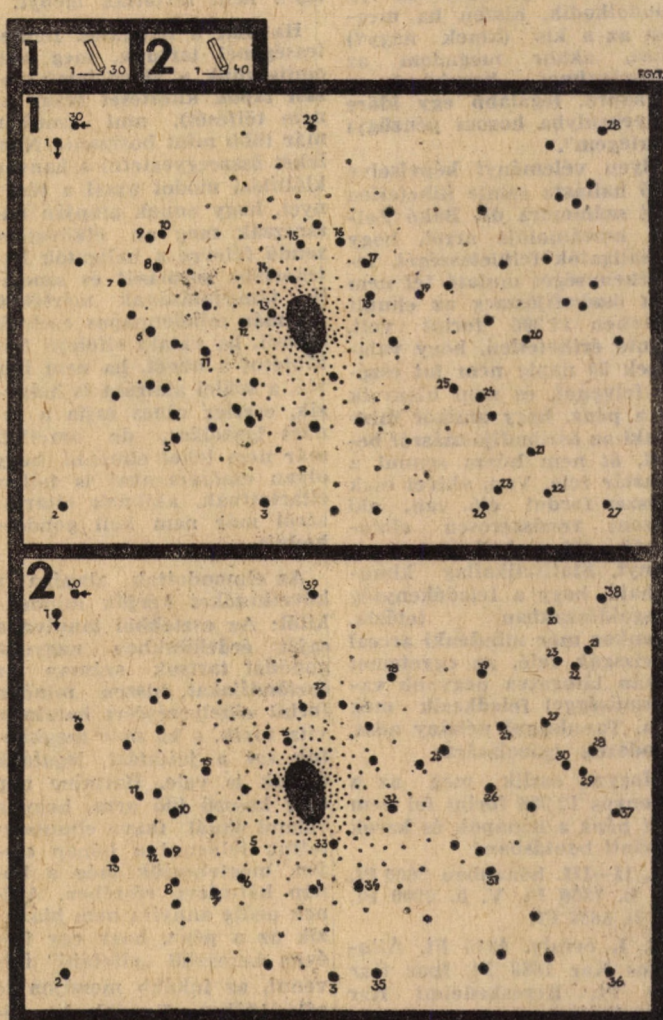
— Jelenleg is van kiállítás a klubban. Rendszeresen lesznek hasonló szervezések?

— Állandóan szervezünk képzőművészeti kiállításokat. Két-három hetenként lesznek majd a megnyitók.

— Számos új és érdekes kezdeményezés van tehát, s reméljük, a hozzá fűzött remények valóra is válnak. Sok sikert kívánunk a további munkához.

—Blahó—

Ok és okozat (1.) (2.)

Ha van türelmed, megtudhatod, mi a különbség a két rajz között